

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.7.2022
COM(2022) 337 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Poročilo o politiki konkurence za leto 2021

{SWD(2022) 188 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Poročilo o politiki konkurence za leto 2021

Kazalo

1. Uvod	2
2. Zagotavljanje, da pravila o konkurenci ostajajo primerna za prihodnost – napredek pri izvajanju obsežne agende politike	4
2.1 Nove zakonodajne pobude za okrepitev zbirke orodij za politiko konkurence	4
2.2 Posodobitev protimonopolnih pravil in smernic ter pravil in smernic o združitvah, da bodo primerni za nove izzive	4
2.3 Posodobitev pravil in smernic o državni pomoči, da bodo primerni za nove izzive	7
2.4 Prilagoditev GD za konkurenco sedanjim in prihodnjim potrebam po izvrševanju ...	12
3. Izvrševanje politike konkurence je prispevalo k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu	14
3.1 Izvrševanje protimonopolnih pravil je prispevalo k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu	14
3.2 Nadzor nad združitvami je prispeval k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu	18
3.3 Nadzor nad državno pomočjo je prispeval k digitalnemu prehodu in odpornosti enotnega trga	19
4. Izvrševanje politike konkurence je prispevalo k zelenemu prehodu.....	20
4.1 Nadzor nad državno pomočjo je prispeval k zelenemu prehodu	20
4.2 Izvrševanje protimonopolnih pravil in nadzor nad združitvami sta prispevala k zelenemu prehodu	22
5. Politika konkurence je prispevala h gospodarstvu, ki deluje v korist ljudi.....	23
5.1 Odporne evropske finančne storitve	23
5.2 Davčna državna pomoč in selektivne davčne ugodnosti	24
5.3 Politika varstva konkurence je še naprej blažila gospodarsko in socialno škodo zaradi pandemije COVID-19.....	25
6. Združevanje moči pri oblikovanju evropske in svetovne kulture na področju konkurence.	28
6.1 Kohezija politike prek Evropske mreže za konkurenco.....	28
6.2 Sodelovanje na področju politike konkurence po vsem svetu	29

1. Uvod

V letnem poročilu o konkurenci za leto 2021, ki ga Komisija naslavlja na Evropski parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, je obravnavan najpomembnejši razvoj dogodkov na področju politike konkurence EU in njenega izvrševanja v letu 2021.

Politika konkurence je eden od temeljev enotnega trga EU. Z odločnim izvrševanjem politike konkurence se evropskim podjetjem in potrošnikom zagotavljajo izbira, inovacije, kakovost in konkurenčne cene. V skladu s prednostnimi nalogami Komisije se z izvrševanjem politike konkurence spodbujata tudi konkurenca za okrevanje po pandemiji ter bolj zeleno, digitalno, odporno in vključujoče gospodarstvo v EU.

Močan in odporen enotni trg je v podporo podjetništvu v vseh fazah, podjetjem vseh velikosti pa omogoča, da čim boljše izkoristijo obseg tega trga in ga uporabijo kot konkurenčno prednost, da lahko uspešneje konkurirajo v globaliziranem gospodarstvu. Ne le, da se mora politika konkurence EU učinkovito in dosledno uveljavljati, biti mora tudi dovolj okretna za spopadanje s sedanjimi in prihodnjimi izzivi.

V letu 2021 je imela politika konkurence pod vodstvom izvršne podpredsednice Margrethe Vestager še naprej pomembno vlogo pri odzivu EU na krizo, pri čemer se je pokazala njena sposobnost hitrega odzivanja na nenadne spremembe v gospodarstvu. Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 je omogočil potrebno in sorazmerno podporo državam članic sicer uspešnim podjetjem, ki jih je ogrozila pandemija. Komisija je določila tudi pot za postopno ukinjanje kriznih ukrepov, povezanih s pandemijo, na podlagi začasnega okvira za ukrepe državne pomoči, ki so jih spremljali ukrepi za zagon in privabljanje zasebnih naložb. Da bi Komisija zmanjšala negativne družbene in gospodarske posledice za EU, ki jih je povzročila invazija Rusije na Ukrajino, bo spet izkoristila prožnost zbirke orodij na področju politike državne pomoči. To bo državam članicam omogočilo, da zmanjšajo negativne gospodarske učinke, ne da bi pri tem izkrivile konkurenco v EU bolj, kot je nujno potrebno.

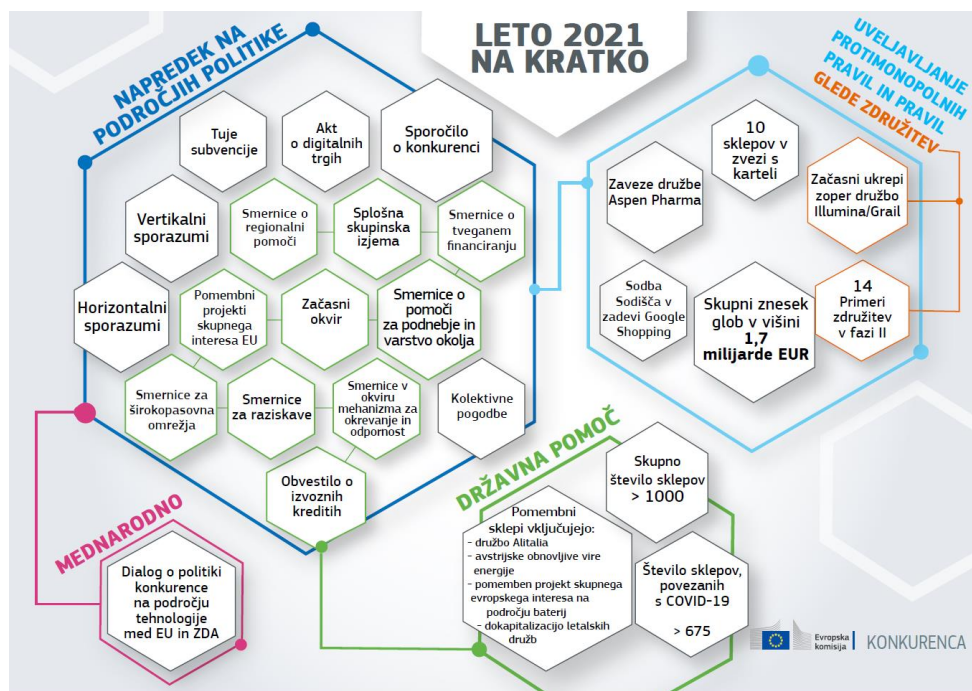
Komisija je nadaljevala svoje delo za izboljšanje delovanja trgov za državljane in podjetja vseh velikosti, in sicer z uveljavljanjem pravil EU o konkurenci na področju protimonopolne politike, nadzora nad združitvami in nadzora nad državnimi pomočmi – v digitalnem in drugih sektorjih – ob upoštevanju posebnosti posameznih trgov. Komisija je to delo opravila v sodelovanju z nacionalnimi organi držav članic, pristojnimi za konkurenco, in pod nadzorom sodišč EU.

Kot je predstavljeno v *sporočilu Komisije o politiki varstva konkurence, primerni za spopadanje z novimi izzivi*¹, Komisija izvaja doslej najobsežnejši pregled politike konkurence EU, ki zajema več kot 20 sklopov pravil, njegov cilj pa je zagotoviti, da bodo instrumenti politike konkurence EU primerni tudi v prihodnosti ter bodo v podporo zelenemu in

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Politika varstva konkurence, primerna za spopadanje z novimi izzivi (COM(2021) 713 z dne 18. novembra 2021).

digitalnemu prehodu, procesu okrevanja, odzivu na gospodarski razvoj in spodbujanju odpornosti enotnega trga EU.

Prav tako Komisija dopolnjuje zbirko orodij politike konkurence z novimi instrumenti, namenjenimi spoprijemanju s tujimi subvencijami in digitalnimi vratarji. Maja 2021 je Komisija predložila predlog uredbe o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg². Leta 2021 sta zakonodajalca dosegla znaten napredek glede predloga Komisije za akt o digitalnih trgih.

Leta 2021 je Komisija še naprej izboljševala učinkovitost svojega delovanja pri izvrševanju politike konkurence. GD za konkurencu je nadaljeval prizadevanja za digitalizacijo svojih postopkov za obravnavanje zadev. Med letom je prišlo tudi do večjih sprememb pri neposredni uporabi finančnih sredstev za izvrševanje politike konkurence z namenskim operativnim proračunom. Program za enotni trg³ in njegova komponenta za politiko konkurence s proračunom v višini 20,4 milijona EUR za leto 2021 zagotavljata stabilno financiranje ukrepov, s katerimi se krepijo zmogljivosti Komisije na področju izvrševanja, pobud politike, mednarodnega sodelovanja in zagovarjanja politike konkurence. Komunikacijska strategija GD za konkurencu podpira prizadevanja izvršne podpredsednice za proaktivno poročanje o koristih politike konkurence na jasn, dosleden in neprekinjen način.

² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (COM(2021) 223 final z dne 5. maja 2021).

³ Uredba (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, področje rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program Enotni trg) ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014 (Besedilo velja za EGP), (UL L 153, 3.5.2021, str. 1). Uredba se uporablja retroaktivno, in sicer od 1. januarja 2021.

2. Zagotavljanje, da pravila o konkurenci ostajajo primerna za prihodnost – napredek pri izvajanju obsežne agende politike

2.1 Nove zakonodajne pobude za okrepitev zbirke orodij za politiko konkurence

V okviru digitalne strategije EU⁴ za spopadanje s sistemskimi digitalnimi izzivi, kot so razširjanje kibernetских groženj, sovražni govor, dezinformacije ter omejeni konkurenca in pravičnost na digitalnih trgih, je Komisija decembra 2020 predstavila dva zakonodajna predloga, in sicer akt o digitalnih storitvah⁵ in akt o digitalnih trgih⁶. V aktu o digitalnih storitvah je predlagan niz obveznosti, ki se neposredno uporabljajo za podjetja v vlogi pomembnih vratarjev za poslovne subjekte in potrošnike na enotnem trgu. Kot dokazuje sprejetje mandatorov zakonodajalcev v novembru oziroma decembru 2021, je akt o digitalnih storitvah v letu 2021 ostal med glavnimi prednostnimi nalogami⁷.

Maja 2021 je Komisija predložila predlog uredbe o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg⁸. Medtem ko je pomoč, ki jo dodeljujejo države članice EU, skrbno nadzorovana, pa se subvencije, ki jih podjetjem, dejavnim v EU, dodeljujejo države zunaj EU, večinoma ne preverjajo. Z novimi pravili bi se reševale težave zaradi tujih subvencij, ki izkrivljajo konkurenco na enotnem trgu. V skladu s predlagano uredbo bi lahko Komisija preučila subvencije, ki jih tuje države dodeljujejo podjetjem, dejavnim v EU, in po potrebi izravnala učinke izkrivljanja, ki jih povzroča takšna državna pomoč⁹.

2.2 Posodobitev protimonopolnih pravil in smernic ter pravil in smernic o združitvah, da bodo primerni za nove izzive

Namen tekočega pregleda ključnih protimonopolnih pravil in pravil o združitvah je ocena veljavnih pravil in po potrebi njihova prilagoditev razvoju dogodkov na trgu, ki so spremenili način poslovanja podjetij, vključno z rastjo elektronskega trgovanja in spletnih platform. Komisija tudi ocenjuje, ali so potrebne dodatne smernice za udeležence na trgu.

⁴ Shaping Europe's Digital Future (Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope), publikacija Komisije z dne 19. februarja 2020, ISBN 978-92-76-16362-6.

⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES (COM(2020) 825 final z dne 15. decembra 2020).

⁶ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih) (COM(2020) 842 final z dne 15. decembra 2020).

⁷ Sporočilo za javnost z naslovom Regulacija velikih tehnoloških podjetij: Svet dosegel dogovor o krepitvi konkurence v digitalnem okolju, 25. november 2021, na voljo na spletnem naslovu <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2021/11/25/regulating-big-tech-council-agrees-on-enhancing-competition-in-the-digital-sphere/>, in sporočilo za javnost z naslovom Akt o digitalnih trgih: Parlament pripravljen na začetek pogajanj s Svetom, 15. december 2021, na voljo na spletnem naslovu <https://www.europarl.europa.eu/news/sl/press-room/20211210IPR19211/akt-o-digitalnih-trgih-parlament-pripravljen-na-zacetek-pogajanj-s-svetom>.

⁸ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (COM(2021) 223 final z dne 5. maja 2021).

⁹ Predlog vsebuje tri orodja: (i.) o predlaganih koncentracijah, pri katerih promet ciljnega podjetja v EU znaša vsaj 500 milijonov EUR, tuji finančni prispevki pa presegajo 50 milijonov EUR, bi morala biti obveščena Komisija; (ii.) o ponudbah v postopkih EU za oddajo javnih naročil, ki vključujejo tuje finančne prispevke in pri katerih vrednost naročila znaša vsaj 250 milijonov EUR, bi bilo treba obvestiti Komisijo, in (iii.) Komisija bi bila pooblaščenca, da po uradni dolžnosti preuči razmere na drugih trgih, vključno z manjšimi koncentracijami in postopki za oddajo manjših javnih naročil. Za izvrševanje Uredbe bi bila izključno pristojna Komisija. Ko bodo negativni učinki tuje subvencije prevladali nad pozitivnimi, bo imela Komisija pooblastila za uvedbo izravnalnih ukrepov ali sprejetje zavez za odpravo izkrivljanj. Takšni ukrepi in zaveze vključujejo različne strukturne ukrepe ali ukrepe v zvezi z ravnanjem, kot je odprodaja nekaterih sredstev ali prepoved določenega ravnanja na trgu. Komisija bo imela tudi pooblastila za prepoved subvencionirane koncentracije ali oddaje javnega naročila subvencioniranemu ponudniku.

Pregled pravil o vertikalni dobavi in horizontalnem sodelovanju se je nadaljeval

Vertikalni sporazumi, kot so sporazumi med dobavitelji blaga ali storitev in njihovimi distributerji, so pogosti v vseh sektorjih gospodarstva EU. Julija 2021 je Komisija začela javno posvetovanje o osnutku revidirane uredbe o vertikalnih skupinskih izjemah in vertikalnih smernicah¹⁰. Namen tekočega pregleda je pojasniti in poenostaviti nekatere določbe ter zapolniti zaznane regulativne vrzeli, kadar trenutna pravila zaradi razvoja na trgu, kot sta rast spletne prodaje in pojav novih vrst platformnih podjetij, morda ne ustrezajo več svojemu namenu. Komisija si prizadeva za uvedbo novih pravil, ko bodo 31. maja 2022 prenehala veljati trenutna pravila.

Kar zadeva pregled pravil konkurence EU o horizontalnem sodelovanju, je namen teh pravil podjetjem olajšati sodelovanje na načine, ki so gospodarsko zaželeni in brez škodljivih učinkov z vidika politike konkurence. Maja 2021 je Komisija skupaj s horizontalnimi smernicami objavila ugotovitve ocene¹¹ dveh uredb o horizontalnih skupinskih izjemah, in sicer v zvezi s sporazumi o raziskavah in razvoju ter sporazumi o specializaciji (v nadaljnjem besedilu skupaj: uredbi o horizontalnih skupinskih izjemah oziroma uredbi). Julija 2021 je Komisija začela javno posvetovanje o možnostih politike za revizijo pravil¹². Ker bosta obe uredbi prenehali veljati 31. decembra 2022, si Komisija prizadeva za vzpostavitev novih pravil do tega datuma.

Ključne ugotovitve ocene pravil o horizontalnih sporazumih

Ocena je pokazala, da pravila o horizontalnih sporazumih ostajajo koristna orodja za podjetja. Vendar je bilo v oceni ugotovljenih več področij, na katerih pravila niso dovolj prilagojena digitalizaciji in uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Nekatere določbe v uredbah o horizontalnih skupinskih izjemah veljajo za toge in kompleksne, druge pa za nejasne in takšne, da jih podjetja težko tolmačijo. Natančneje, pogoji za izjeme iz uredbe o skupinskih izjemah v zvezi s sporazumi o raziskavah in razvoju morda niso več najbolj primerni za to, da bi zajeli sporazume o raziskavah in razvoju, ki spodbujajo konkurenco, področje uporabe uredbe o skupinskih izjemah v zvezi s sporazumi o specializaciji pa je morda preozko. Nekatere določbe v uredbah o horizontalnih skupinskih izjemah in horizontalnih smernicah veljajo tudi za nejasne ali prestroge. Poleg tega horizontalne smernice v horizontalnih sporazumih dajejo le malo usmeritev glede najnovejšega razvoja na trgu, kot so digitalizacija, odpornost in cilji trajnostnega razvoja¹³ (ne zagotavljajo npr. zadostne pravne varnosti za samoocenjevanje sporazumov, katerih namen je doseči cilje trajnostnega razvoja, ali sporazumov o souporabi/združevanju podatkov).

Maja 2021 je Komisija objavila tudi ugotovitve ocene¹⁴ o delovanju uredbe o skupinskih izjemah za motorna vozila¹⁵. Sklenila je, da čeprav načela uredbe o skupinskih izjemah za

¹⁰ Javno posvetovanje o osnutku revidirane uredbe o vertikalnih sporazumih in vertikalnih smernicah od 9. julija 2021 do 17. septembra 2021. Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-vber_en.

¹¹ Delovni dokument služb Komisije – Ocena uredbe o horizontalnih skupinskih izjemah (SWD(2021) 103 z dne 6. maja 2021).

¹² Javno posvetovanje – Horizontalni sporazumi med podjetji, od 13. julija 2021 do 5. oktobra 2021. Glej: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13058-Horizontal-agreements-between-companies-revision-of-EU-competition-rules/public-consultation_sl.

¹³ V agendi ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 je opredeljenih 17 ciljev trajnostnega razvoja (kot so podnebni ukrepi, cenovno dostopna in čista energija ali industrija, inovacije in infrastruktura) in 169 ciljev (med drugim krepitev odpornosti in sposobnosti prilagajanja na podnebne katastrofe ter zaustavitev krčenja gozdov in obnova degradiranih gozdov ali razvoj trajnostne, odporne in vključujoče infrastrukture).

¹⁴ Povzetek sklepov je v ocenjevalnem poročilu in delovnem dokumentu služb Komisije. Poročilo Komisije z naslovom Ocenjevalno poročilo Komisije o Uredbi Komisije (EU) št. 461/2010 o skupinski izjemi za motorna vozila (COM(2021) 264 z dne 28. maja 2021). Delovni dokument služb Komisije o skupinski izjemi za motorna vozila, priložen poročilu Komisije z naslovom Ocenjevalno poročilo Komisije o Uredbi Komisije (EU) št. 461/2010 o skupinski izjemi za motorna vozila (SWD(2021) 112 z dne 28. maja 2021).

motorna vozila še vedno veljajo, bi se morala pojav novih tehnologij in vse večja vloga podatkov v tej panogi odražati v smernicah Komisije, priloženih uredbi o skupinskih izjemah za motorna vozila. Veljavna uredba o skupinskih izjemah za motorna vozila bo prenehala veljati 31. maja 2023. Komisija trenutno preučuje nadaljnje ukrepe na podlagi teh ugotovitev, hkrati pa upošteva tudi tekoči pregled uredbe o vertikalnih skupinskih izjemah.

Objavljeni rezultati ocene obvestila o opredelitvi trga

Obvestilo o opredelitvi trga¹⁶ vsebuje pomembne smernice o tem, kako Komisija uporablja pojma upoštevne proizvodnega in geografskega trga pri izvrševanju pravil konkurence. Julija 2021 je Komisija objavila rezultate ocene obvestila o opredelitvi trga¹⁷. Na podlagi ugotovitev se je odločila za pregled obvestila, v letu 2022 pa se bo o osnutku revidiranega obvestila o opredelitvi trga posvetovala z deležniki.

Ključne ugotovitve ocene obvestila o opredelitvi trga

Komisija je ugotovila, da so načela obvestila o opredelitvi trga na podlagi sodne prakse sodišč EU še vedno ustrezna. Vendar morda ne upoštevajo v celoti najnovejšega razvoja v praksi opredelitve trga, kot je razvoj, povezan z digitalizacijo. Med področja, na katerih obvestilo o opredelitvi trga morda ni popolnoma posodobljeno, spadajo: (i.) uporaba in namen testa majhnega, a pomembnega in stalnega povečevanja cen pri opredelitvi upoštevne trgov; (ii.) digitalni trgi, zlasti v zvezi z izdelki ali storitvami, ki se tržijo po ničelni denarni ceni, in digitalnimi ekosistemi; (iii.) ocena geografskih trgov v razmerah globalizacije in uvozne konkurence; (iv.) kvantitativne tehnike za opredelitev trgov; (v.) izračun tržnih deležev in (vi.) necenovna konkurenca (vključno z inovacijami).

Objavljeni osnutek smernic o uporabi konkurenčnega prava za kolektivne pogodbe za samozaposlene osebe

Nekatere samozaposlene osebe lahko le malo vplivajo na svoje pogoje plačila in delovne pogoje. Kolektivna pogajanja so lahko pomembno orodje za doseganje boljših pogojev, vendar se lahko nekateri samozaposleni posamezniki štejejo za „podjetja“, zato lahko pravila EU o konkurenci zajemajo kolektivne pogodbe. Za obravnavo tega vprašanja se je Komisija januarja 2021 z vsemi deležniki posvetovala o različnih možnostih politike, najprej z začetno oceno učinka, marca 2021 pa s podrobnim vprašalnikom¹⁸. Za namene posvetovanja je 9. decembra 2021 objavila osnutek smernic o uporabi konkurenčnega prava EU za kolektivne pogodbe v zvezi z delovnimi pogoji samozaposlenih oseb¹⁹. Komisija bo ocenila prispevek deležnikov, da bi leta 2022 objavila končno različico smernic.

¹⁵ Uredba Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL L 102, 23.4.2010, str. 1).

¹⁶ Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevne trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti (UL C 372, 9.12.1997, str. 5).

¹⁷ Delovni dokument služb Komisije z naslovom Ocena obvestila Komisije o opredelitvi upoštevne trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti z dne 9. decembra 1997 (SWD(2021) 199 z dne 12. julija 2021). Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-07/evaluation_market-definition-notice_en.pdf.

¹⁸ Collective bargaining agreements for self-employed – scope of application EU competition rules (Kolektivne pogodbe za samozaposlene – področje uporabe pravil EU o konkurenci), obdobje posvetovanja od 5. marca 2021 do 31. maja 2021. Glej: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12483-Collective-bargaining-agreements-for-self-employed-scope-of-application-EU-competition-rules/public-consultation_sl.

¹⁹ Sporočilo Komisije z naslovom Smernice o uporabi konkurenčnega prava EU za kolektivne pogodbe v zvezi z delovnimi pogoji samozaposlenih oseb brez zaposlenih (C(2021) 8838 final z dne 9. decembra 2021, Priloga). Osnutek smernic je del svežnja pobud Komisije, ki vključuje tudi predlog direktive o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu in sporočilo o izkoriščanju vseh prednosti digitalizacije za prihodnost dela.

Objavljeni rezultati ocene postopkovnih vidikov in vidikov sodne pristojnosti pri nadzoru EU nad združitvami ter dodatne smernice glede člena 22

Cilj ocene postopkovnih vidikov in vidikov sodne pristojnosti pri nadzoru EU nad združitvami je bil preučiti, kako nekatera pravila o združitvah delujejo v spreminjajočih se tržnih razmerah. Ocena je bila osredotočena zlasti na dve tematiki: (i.) učinkovitost pragov na podlagi prometa za določanje sodne pristojnosti pri zajemanju koncentracij, ki lahko znatno vplivajo na konkurenco na enotnem trgu, in (ii.) učinkovitost poenostavljenega postopka priglasitve, ki je bil uveden leta 2013. Marca 2021 je Komisija objavila ugotovitve ocene²⁰.

Ključne ugotovitve ocene o postopkovnih vidikih in vidikih sodne pristojnosti pri nadzoru EU nad združitvami

Komisija je sklenila, da so se pragovi na podlagi prometa za določanje sodne pristojnosti v kombinaciji z mehanizmom napotitve v splošnem izkazali za učinkovite pri zajemanju zadevnih transakcij na enotnem trgu EU. Vendar se je zaradi najnovejšega razvoja na trgu postopoma povečalo število prevzemov podjetij, ki imajo odločilno konkurenčno vlogo ali pa bi se lahko razvila v podjetja s takšno vlogo, čeprav so v času združitve imela le malo ali nič prometa. Sklep ocene je bil, da v nekaterih primerih transakcij s potencialno negativnim vplivom na konkurenco ni pregledala niti Komisija niti nobena država članica. To je vključevalo zlasti prevzeme, usmerjene v mlada podjetja s konkurenčnim potencialom in inovativna podjetja, med drugim v digitalnem, farmacevtskem in biotehnoškem sektorju ter nekaterih drugih sektorjih. Vrednost ciljnega podjetja ni bila vedno dovolj sorazmerna s potencialnimi protikonkurenčnimi učinki transakcije.

Komisija je marca 2021 sprejela sporočilo s smernicami o tem, kako uporabiti mehanizem napotitve med državami članicami in Komisijo, kot je določen v členu 22 uredbe o združitvah,²¹ v posebnih okoliščinah, ko pragovi na podlagi prometa ne odražajo konkurenčnega potenciala ciljnega podjetja in ko transakcije v skladu z nacionalno zakonodajo ni treba priglasiti nobeni državi članici. Komisija namerava spodbuditi in sprejeti več napotitev v skladu s členom 22 uredbe o združitvah²².

2.3 Posodobitev pravil in smernic o državni pomoči, da bodo primerni za nove izzive

Leta 2021 je Komisija nadaljevala ocenjevanje in revizijo obstoječih pravil in smernic o državni pomoči, da bi še pospešila zeleni in digitalni prehod ter spodbudila odpornost enotnega trga pri okrevanju po pandemiji COVID-19. Še naprej je spremljala razvoj dogodkov na trgu in je pripravljena dodatno prilagoditi svoja orodja politike, da se bo lahko EU hitro odzvala na nove krize.

Prilagoditve začasnega okvira za državno pomoč

Komisija se je nedavno z državami članicami posvetovala o predlogu za podaljšanje začasnega okvira za ukrepe državne pomoči do 30. junija 2022, hkrati pa je določila pot za

²⁰ Delovni dokument služb Komisije z naslovom Ocena postopkovnih vidikov in vidikov sodne pristojnosti pri nadzoru EU nad združitvami (SWD(2021) 66 final z dne 26. marca 2021).

²¹ Sporočilo Komisije: Smernice o uporabi mehanizma napotitve iz člena 22 Uredbe o združitvah za nekatere kategorije zadev (UL C 113, 31.3.2021, str. 1).

²² Člen 22 uredbe o združitvah državam članicam omogoča, da od Komisije zahtevajo, da pregleda vsako koncentracijo, ki nima razsežnosti EU, vendar vpliva na čezmejno trgovanje in grozi, da bo bistveno vplivala na konkurenco na ozemlju države članice ali držav članic, ki zahtevo vložijo, ne glede na to, ali je treba takšno transakcijo priglasiti v skladu z nacionalnimi pravili o nadzoru nad združitvami ene ali več držav članic, ki so vložile zahtevo za napotitev.

postopno ukinjanje podpore v kriznih razmerah, povezanih s pandemijo. Novembra 2021 je sprejela šesto spremembo začasnega okvira²³. S podaljšanjem obstoječih ukrepov iz začasnega okvira za ukrepe državne pomoči do 30. junija 2022 se bo mogoče izogniti učinkom izrazitega naglega padca, saj se bo preprečilo, da bi bila podjetja v času, ko resne motnje, ki vplivajo na gospodarstva držav članic, še niso izginile, nenadno odrezana od ciljno usmerjene javne podpore. Komisija še naprej ustrezno upošteva razvoj dogodkov, ki bi lahko vplivali na EU, vključno s socialnimi in gospodarskimi posledicami ruske invazije na Ukrajino, da bi ukrepala hitro in po potrebi prilagodila svoja orodja politike. Poleg tega je za hitrejšo, bolj zeleno in bolj digitalno okrevanje po pandemiji uvedla dve novi orodji za zagon in privabljanje zasebnih naložb. Komisija je uvedla podporo naložbam za trajnostno okrevanje do 31. decembra 2022 in podporo za solventnost do 31. decembra 2023, s čimer je državam članicam omogočila, da pritegnejo zasebna sredstva in jih dajo na voljo za naložbe v MSP, vključno z zagonskimi podjetji in malimi podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo.

Sprejete smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo

Komisija je nadaljevala pregled pravil o državni pomoči, da bi jih prilagodila namenu in uskladila s podnebnimi cilji EU. Junija 2021 je Evropska komisija začela javno posvetovanje²⁴, pri čemer je vse deležnike pozvala, naj predložijo pripombe k predlagani reviziji smernic o državni pomoči za podnebje, energijo in varstvo okolja. Decembra 2021 je potrdila nove smernice o državni pomoči za podnebje, energijo in varstvo okolja²⁵. Z revizijo se razširja področje uporabe smernic, tako da zajemajo nova gospodarska področja, kot so čista mobilnost in razogljíčenje industrije. Zagotovila bo tudi prožen okvir, saj bo omogočila podporo vsem tehnologijam, s katerimi je mogoče uresničiti evropski zeleni dogovor. Širše področje uporabe smernic spremljajo zaščitni ukrepi, ki zagotavljajo, da je državna pomoč učinkovito usmerjena tja, kjer je potrebna, od držav članic pa zahtevajo, da se pri snovanju obsežnih ukrepov državne pomoči posvetujejo z deležniki. Za dosego podnebnih in energetske ciljev EU do leta 2030 in leta 2050 se bodo s smernicami o državni pomoči za podnebje, energijo in varstvo okolja podprla prizadevanja EU za razogljíčenje, krožno gospodarstvo, biološko raznovrstnost, čisto ali brezemisijско mobilnost ter energijsko in drugo učinkovitost stavb. Smernice o državni pomoči za podnebje, energijo in varstvo okolja so začele veljati januarja 2022²⁶. V skladu z revidiranimi pravili se bo za združljivo štel več državne pomoči kot prej.

Sprejeto revidirano sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa

Pomembni projekti skupnega evropskega interesa združujejo splošno in strokovno znanje, finančne vire in gospodarske akterje po vsej EU, da bi odpravili velike tržne in sistemske pomanjkljivosti ter premagali družbene izzive, ki jih sicer ne bi bilo mogoče obravnavati. Prispevajo k trajnostni gospodarski rasti, delovnim mestom in konkurenčnosti ter krepijo

²³ Sporočilo Komisije z naslovom Šesta sprememba začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 in sprememba Priloge k Sporočilu Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (2021/C 473/01, C/2021/8442, UL C 473, 24.11.2021, str. 1).

²⁴ Javna posvetovanja od 7. junija 2021 do 2. avgusta 2021. Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-ceeag_sl.

²⁵ Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo (C(2022) 481 final z dne 27. januarja 2022).

²⁶ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/qanda_22_566.

odprto strateško avtonomijo EU. Da ti projekti ne bi izkrivljali konkurence na enotnem trgu, jih mora odobriti Komisija v skladu s pravili o državni pomoči. Pomembni projekti skupnega evropskega interesa omogočajo prodorne inovacije vse do prve uporabe v industriji in zelo pomembne infrastrukturne naložbe, pri katerih je nujno javno posredovanje²⁷. Ti projekti spodbujajo podjetništvo v EU, lajšajo zeleni in digitalni prehod ter povečujejo odpornost enotnega trga. Komisija je na podlagi ocene in po obsežnem posvetovanju²⁸ z vsemi deležniki o predlaganem revidiranem sporočilu novembra 2021 sprejela revidirano sporočilo o pravilih o državni pomoči za pomembne projekte skupnega evropskega interesa²⁹. Revidirano sporočilo o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa se uporablja od 1. januarja 2022.

Sporočilo o pravilih o državni pomoči za pomembne projekte skupnega evropskega interesa

Posodobljeno sporočilo razširja obseg pomembnih projektov skupnega evropskega interesa na ravni EU in preglednost teh ukrepov, saj določa, da morajo ti ukrepi običajno vključevati vsaj štiri države članice. Poleg tega morajo biti pomembni projekti skupnega evropskega interesa zasnovani na pregleden in vključujoč način. Revidirano sporočilo olajšuje sodelovanje MSP pri pomembnih projektih skupnega evropskega interesa ter povečuje koristi njihove udeležbe. Cilji sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa iz leta 2021 so usklajeni s sedanjimi prednostnimi nalogami EU. Da bi se podprle okoljske strategije EU in pospešil zeleni prehod, se z revidiranim sporočilom o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa od držav članic zahteva, da predložijo dokaze o skladnosti priglašenih projektov z načelom, da se ne škoduje bistveno. Poleg tega so v sporočilu pojasnjena merila, ki jih je treba uporabiti pri združevanju sredstev EU in nacionalnih sredstev.

Javno posvetovanje o okviru za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije

Okvir za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije³⁰ spodbuja tvegane dejavnosti raziskav, razvoja in inovacij, ki jih brez javne podpore ne bi bilo. Komisija je aprila 2021 začela javno posvetovanje za poenostavitev obstoječega okvira za državno pomoč³¹. Cilj je državam članicam olajšati podporo raziskavam, razvoju in inovacijam, med drugim za MSP in inovacijske grozde, hkrati pa zagotoviti, da bodo možna izkrivljanja konkurence čim manjša, in omogočiti prave spodbude za zeleni in digitalni prehod EU. Po javnem posvetovanju in prejetih mnenjih Komisija še naprej preučuje, kako posodobiti okvir za raziskave, razvoj in inovacije ter zagotoviti, da bo primeren za prihodnost. Glede na pomen zelenega in digitalnega prehoda ter odpornosti enotnega trga ta preučitev posodobitve okvira za raziskave, razvoj in inovacije vključuje na primer področja, kot so testiranje in preskušanje infrastrukture ter razvoj in zagotavljanje prodornih tehnologij. Komisija pričakuje, da bo revidirani okvir za raziskave, razvoj in inovacije sprejet leta 2022.

²⁷ V preteklosti je bilo financiranje v okviru sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa odobreno za projekte, povezane z baterijami, mikroprocesorji in določenimi infrastrukturami.

²⁸ Javna posvetovanja od 23. februarja 2021 do 20. aprila 2021. Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-ipcei_en.

²⁹ Sporočilo Komisije: Merila za analizo združljivosti pomoči z notranjim trgov, da se spodbudi izvajanje pomembnih projektov skupnega evropskega interesa (C(2021) 8481 final).

³⁰ Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL C 198, 27.6.2014, str. 1).

³¹ Javna posvetovanja od 8. aprila 2021 do 3. junija 2021. Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-rdi_en.

Javno posvetovanje o smernicah o državni pomoči za širokopasovna omrežja

Pravila o državni pomoči za postavitve širokopasovnih omrežij (smernice za širokopasovna omrežja)³² olajšujejo postavitve in uporabo širokopasovnih omrežij na območjih z nezadostno povezljivostjo, kot so oddaljene in redko poseljene regije. Smernice državam članicam omogočajo, da podprejo sodobno infrastrukturo, ki končnim uporabnikom zagotavlja visokokakovostne in cenovno dostopne širokopasovne storitve na področjih, na katerih so spodbude za naložbe komercialnih operaterjev omejene.

Julija 2021 je Komisija objavila svoje ugotovitve ocene smernic za širokopasovna omrežja³³. Ugotovila je, da obstoječa pravila v splošnem dobro delujejo in ustrezajo svojemu namenu, vendar bi bile potrebne nekatere prilagoditve, da bi se trenutna pravila prilagodila najnovejšemu tehnološkemu napredku. Za uresničitev trenutnih ciljev politike EU, zlasti gigabitne družbe EU do leta 2025³⁴ in digitalnega kompasa do leta 2030³⁵, so potrebne ustrezne naložbe. Novembra 2021 je Komisija v javno posvetovanje predložila predlagane revidirane smernice za širokopasovna omrežja³⁶. Javno posvetovanje je potekalo do 11. februarja 2022. Namen osnutka smernic je državam članicam olajšati spodbujanje postavitve visokozmogljivih širokopasovnih omrežij, vključno z gigabitnimi omrežji in omrežji 5G, hkrati pa omejiti izkrivljanje konkurence.

Področje uporabe uredbe o splošnih skupinskih izjemah je razširjeno, da se olajšajo programi EU

Da bi se izboljšal medsebojni vpliv pravil EU o financiranju in pravil EU o državni pomoči v skladu z novim večletnim finančnim okvirom³⁷, je Komisija julija 2021 sprejela spremembe uredbe o splošnih skupinskih izjemah³⁸. S temi spremembami se razširja področje uporabe Uredbe in racionalizirajo pravila o državni pomoči, ki se uporabljajo za nacionalno financiranje, zajeto z nekaterimi nedavno sprejetimi programi EU³⁹.

S spremembo uredbe o splošnih skupinskih izjemah lahko države članice državno pomoč, ki jo nacionalni organi dodelijo za projekte, financirane iz programov, upravljanih na ravni EU, izvajajo neposredno, brez predhodne priglasitve Komisiji. Vendar morajo države članice

³² Sporočilo Komisije: Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (UL C 25, 26.1.2013, str. 1).

³³ Delovni dokument služb Komisije z naslovom Ocena pravil o državni pomoči za postavitve širokopasovne infrastrukture (SWD(2021) 194 final z dne 7. julija 2021).

³⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti (COM(2016) 0587 final).

³⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Digitalni kompas: evropska pot v digitalno desetletje (COM(2021) 118 final z dne 9. marca 2021).

³⁶ Osutek sporočila Komisije z naslovom Smernice o državni pomoči za širokopasovna omrežja z dne 19. novembra 2021.

³⁷ Glej: https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027_sl.

³⁸ Uredba Komisije (EU) 2021/1237 z dne 23. julija 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (Besedilo velja za EGP) (UL L 270, 29.7.2021, str. 39). Javno financiranje, ki izpolnjuje pogoje za državno pomoč, kot so določeni v členu 107(1) PDEU, je običajno treba priglasiti Komisiji in odobriti, preden se začne izvajati, s čimer se zagotovi, da javna poraba ne povzroča nelegalne konkurence za podjetja, ki delujejo na notranjem trgu EU. Vendar države članice Komisiji niso dolžne priglasiti državne pomoči, če ta izpolnjuje vsa relevantna merila iz uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

³⁹ Zadevna nacionalna sredstva se nanašajo na: operacije financiranja in naložbene operacije, ki jih podpira sklad InvestEU; projekte na področju raziskav, razvoja in inovacij, ki so prejeli pečat odličnosti v okviru programa Obzorje 2020 ali programa Obzorje Evropa, ter sofinancirani raziskovalni in razvojni projekti ali ukrepi povezovanja v okviru programa Obzorje 2020 ali programa Obzorje Evropa; nekatere vseevropske infrastrukturne projekte za digitalno povezljivost, ki so bili financirani ali so prejeli pečat odličnosti v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope; projekte evropskega teritorialnega sodelovanja, znane tudi kot Interreg.

Komisijo obvestiti o ukrepih pomoči, potem ko so ti sprejeti. Poleg tega posodobljena uredba o splošnih skupinskih izjemah državam članicam omogoča, da zagotovijo državno pomoč za digitalni in zeleni prehod. Omogoča določeno prožnost za hitro podporo podjetjem, ki potrebujejo pomoč zaradi negativnih gospodarskih učinkov, ki jih povzročijo nepričakovani zunanji pretresi. Izvzetje širokih kategorij državne pomoči iz predhodne priglasitve je velika poenostavitev in državam članicam olajšuje hitro izvajanje.

Revizija uredbe o splošnih skupinskih izjemah za zeleni dogovor

Uredba o splošnih skupinskih izjemah je trenutno predmet ciljno usmerjene revizije, katere cilj je državam članicam omogočiti, da hitro mobilizirajo več pomoči za zelene projekte, ne da bi bila potrebna predhodna odobritev Komisije. Namen revizije je razširiti področje uporabe uredbe o splošnih skupinskih izjemah, tako da bo zajemalo pomoč za naložbe v nove tehnologije, kot sta vodik in zajemanje, shranjevanje ali uporaba ogljika, ki so bistvene za obravnavanje strateških odvisnosti. Področje uporabe uredbe o splošnih skupinskih izjemah bo razširjeno na področja, ki so ključna za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora, na primer na učinkovito rabo virov in biotsko raznovrstnost. Poleg tega je namen uredbe o splošnih skupinskih izjemah izpopolniti določbe o pomoči za naložbe na ključnih področjih politike, kot so energijska učinkovitost stavb ter polnjenje in oskrbovanje infrastrukture za čisto mobilnost. Poleg tega bodo pravila za opredelitev upravičenih stroškov in intenzivnosti upravičene pomoči postala prožnejša.

Sprejeta revizija smernic o tveganem financiranju

Decembra 2021 je Komisija sprejela revidirane smernice o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja⁴⁰. Revidirane smernice določajo več izboljšav, ki bodo olajšale uporabo smernic, konsolidirale obstoječe zahteve za predhodno oceno in zahtevo za predložitev analize vrzeli v financiranju omejile na največje sheme tveganega financiranja. Poleg tega se z revidiranimi smernicami uvajajo poenostavljeni pogoji za oceno shem, namenjenih izključno zagonskim podjetjem in MSP, ki še niso izvedla prve komercialne prodaje. Za zagotovitev doslednosti so nekatere opredelitve, vključene v smernice, usklajene s tistimi v uredbi o splošnih skupinskih izjemah⁴¹. Revidirane smernice se uporabljajo od 1. januarja 2022.

Sprejeto revidirano sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov

Decembra 2021 je Komisija sprejela revidirano sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov⁴². Sporočilo vključuje omejeno število sprememb. Spreminja na primer merila upravičenosti za MSP, ki so lahko v nekaterih okoliščinah upravičena do državnega zavarovanja. V skladu s prejšnjimi pravili je bil prag za MSP letni izvozni promet v višini največ 2 milijona EUR. V revidiranem sporočilu o kratkoročnem zavarovanju izvoznih

⁴⁰ Sporočilo Komisije: Smernice o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja (UL C 508, 16.12.2021, str. 1).

⁴¹ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (Besedilo velja za EGP) (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

⁴² Sporočilo Komisije državam članicam o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov (UL C 497, 10.12.2021, str. 5).

kreditov je ta prag zvišan na 2,5 milijona EUR. Revidirano sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov je začelo veljati 1. januarja 2022.

Sprejete revidirane smernice o regionalni pomoči

Smernice o regionalni pomoči državam članicam omogočajo, da podprejo najbolj prikrajšane regije in regije, ki se soočajo s prehodnimi ali strukturnimi izzivi. Smernice tudi zagotavljajo celovitost enotnega trga in hkrati upoštevajo kohezijske cilje EU. Komisija je po oceni sedanjih pravil v letu 2019⁴³ in obsežnem posvetovanju z deležniki o besedilu osnutka aprila 2021 sprejela revidirane smernice o regionalni pomoči⁴⁴. Revidirane smernice vključujejo več ciljno usmerjenih prilagoditev, ki odražajo izkušnje, pridobljene pri uporabi prejšnjih pravil. Upoštevajo tudi nove prednostne naloge politike, povezane z evropskim zelenim dogovorom ter evropsko industrijsko in digitalno strategijo. Revidirane smernice o regionalni pomoči so začele veljati 1. januarja 2022.

Objavljena ocena uredbe o skupinskih izjemah za kmetijstvo in smernic

Maja 2021 je Komisija objavila oceno uredbe o skupinskih izjemah za kmetijstvo in smernic o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju⁴⁵. V oceni je bilo ugotovljeno, da ta pravila v splošnem ustrezajo svojemu namenu in izpolnjujejo potrebe zadevnih sektorjev⁴⁶. Kljub temu nekatere ciljno usmerjene revizije, vključno s pojasnili nekaterih pojmov, spodbujajo racionalizacijo in poenostavitve, uskladitev z reformo skupne kmetijske politike⁴⁷ in prilagoditve, ki odražajo trenutne prednostne naloge EU, zlasti evropski zeleni dogovor⁴⁸. Naslednji korak je priprava ocene učinka, s katero se bodo obravnavala vprašanja, ugotovljena med ocenjevanjem. Komisija pričakuje, da bodo revidirana pravila sprejeta do 31. decembra 2022, ko bodo sedanja pravila prenehala veljati.

2.4 Prilagoditev GD za konkurenco sedanjim in prihodnjim potrebam po izvrševanju

Digitalna preobrazba

Komisija priznava, da je digitalna preobrazba glavna politična prednostna naloga njenega tekočega mandata (Evropa, pripravljena na digitalno dobo), ne le za spodbujanje sprememb na trgih, ampak tudi za omogočanje posodobitve javnega sektorja. Leta 2021 je GD za konkurenco obravnaval in potrdil obsežno notranjo digitalno strategijo, s katero bodo preiskovalni postopki in druge dejavnosti GD za konkurenco postali učinkovitejši. Poleg tega bo digitalna strategija okrepila izvrševanje prava EU o konkurenci z vlaganjem v najsodobnejše digitalne rešitve in posodobitvijo sistemov GD za konkurenco za vodenje zadev, zlasti z uvedbo rešitve CASE@EC za državno pomoč in upravljanje dokumentov.

⁴³ Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL C 209, 23.7.2013, str. 1).

⁴⁴ Sporočilo Komisije: Smernice o regionalni državni pomoči (UL C 153, 29.4.2021, str. 1).

⁴⁵ Veljavnost teh pravil je bila predhodno podaljšana do 31. decembra 2022. Glej: Obvestilo Komisije o spremembi Smernic Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje od 2014 do 2020 v zvezi z obdobjem njihove uporabe in o začasnih prilagoditvah zaradi upoštevanja učinka pandemije COVID-19 (Besedilo velja za EGP) (UL C 424, 8.12.2020, str. 30).

⁴⁶ V oceni je bila obravnavana učinkovitost trenutnih pravil glede na njihove glavne cilje: zmanjšanje izkrivljanja konkurence in trgovine v kmetijskem in gozdarskem sektorju; zagotavljanje skladnosti pravil o državni pomoči za kmetijstvo s skupno kmetijsko politiko, zlasti s cilji razvoja podeželja v okviru skupne kmetijske politike, ter poenostavitve postopkov in zmanjšanje administrativnih stroškov. Glej: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2089-Smernice-o-drzavni-pomoci-za-kmetijstvo-pregled_sl.

⁴⁷ Glej: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/new-cap-2023-27_sl.

⁴⁸ Glej: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl.

Digitalna strategija je trdno zasidrana v splošni digitalni strategiji Evropske komisije, ki Komisijo preobraža v digitalno podprto, v uporabnika usmerjeno in podatkovno vodeno organizacijo.

GD za konkurenco razvija in izboljšuje digitalne rešitve, ki podpirajo interakcijo med zunanjimi deležniki, kot so nacionalni organi, pristojni za konkurenco, podjetja, ki delujejo na enotnem trgu, odvetniške družbe in posamezni državljani. V zvezi s tem je GD za konkurenco leta 2021 uvedel tri nove digitalne rešitve: interaktivno orodje za poročanje o državni pomoči State Aid Reporting Interactive (SARI2), orodje eConfidentiality in orodje eRFI. Za izboljšanje dostopa do javnih podatkov o politiki konkurence, iskanja po teh podatkih in njihovega izvoza (vključno z zadevami in odločitvami na področjih državne pomoči, protimonopolne politike in nadzora nad združitvami) je začel izvajati tudi projekt za prenovo informacij, povezanih z zadevami in objavljenih na spletišču EUROPA. Zaradi občutljive in zaupne narave informacij, ki jih obravnava GD za konkurenco, so bili pripravljeni osnutki načrtov za varnost informacijske tehnologije ali posodobljeni taki načrti za nove in obstoječe digitalne rešitve. Izvajajo se potrebni varnostni in nadzorni ukrepi za izboljšanje kibernetske varnosti in odpornosti.

Leta 2021 je GD za konkurenco še naprej vlagal v korporativno obveščanje, napredne podatkovne storitve in rešitve ter storitve in rešitve za strojno učenje za podporo raziskavam. Posebna enota izvaja obveščevalne in preiskovalne analize ter zagotavlja forenzično informacijsko podporo. Poleg tega enota zbira in analizira informacije iz javno dostopnih virov ter zbira informacije morebitnega preiskovalnega interesa za odkrivanje novih primerov.

Viri in organizacija

Za boljše obvladovanje razvoja politik je GD za konkurenco novembra 2021 izvedel reorganizacijo znotraj obstoječe organizacijske strukture. Število enot, ki se ukvarjajo s pomembnimi projekti skupnega evropskega interesa, se je z ene povečalo na dve. Poleg tega je bila za podporo sprejetju in izvajanju akta o digitalnih trgih ustanovljena projektna skupina za akt o digitalnih trgih. GD za konkurenco je oblikoval tudi okrepljeno enoto za izvajanje bolj usklajenega pristopa k posledicam davčne zakonodaje in agresivnega davčnega načrtovanja za politiko državne pomoči.

Program Enotni trg

Program Enotni trg je bil sprejet aprila 2021⁴⁹. Program Enotni trg s proračunom v višini 4,2 milijarde EUR v obdobju 2021–2027 zagotavlja finančno podporo za krepitev upravljanja in delovanja enotnega trga ter vključuje komponento konkurence, tj. namenski proračun za politiko konkurence. S proračunom v višini 20,4 milijona EUR za leto 2021 je program Enotni trg podprl učinkovito in posodobljeno izvrševanje politike konkurence EU. Sredstva so

⁴⁹ Uredba (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, sektor rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program Enotni trg) ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014 (Besedilo velja za EGP) (UL L 153, 3.5.2021, str. 1). Uredba se uporablja retroaktivno, in sicer od 1. januarja 2021.

bila uporabljena tudi za sodelovanje in partnerstva z javnimi upravami v EU in po svetu ter ukrepe za zagovarjanje politik konkurence.

Zagovarjanje politike konkurence

Leta 2021 je Komisija sodelovala pri zagovarjanju politike konkurence in ozaveščanju na več ravneh, da bi podprla učinkovitost politike konkurence EU, zlasti s sodelovanjem izvršne podpredsednice Margrethe Vestager na dogodkih in tiskovnih konferencah. O koristih politike konkurence se je poročalo v sporočilih za medije, glasilih in družbenih medijih. Organizirani so bili tudi namenski dogodki na mednarodni ravni ali skupaj z državami članicami. Zaradi pandemije COVID-19 je večina dogodkov v letu 2021 potekala virtualno in/ali v hibridni obliki.

3. Izvrševanje politike konkurence je prispevalo k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu

Predsednica Ursula von der Leyen je s krovnim ciljem „Evropa, pripravljena na digitalno dobo“ digitalno področje opredelila kot eno svojih glavnih prednostnih nalog v tem mandatu Komisije. Če želijo podjetja uspeti na konkurenčnih trgih, morajo podjetja uvajati inovacije in postati učinkovitejša⁵⁰. To velja za digitalne trge, ki temeljijo na inovacijah in se hitro razvijajo, in za trge, ki še niso digitalni. Učinkovito izvrševanje pravil konkurence EU in regulativne reforme so ključnega pomena za digitalno preobrazbo gospodarstva EU, okrevanje po pandemiji COVID-19 in krepitev odpornosti enotnega trga.

3.1 Izvrševanje protimonopolnih pravil je prispevalo k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu

Leta 2021 je Komisija še naprej odločno uveljavljala pravila konkurence, da bi obravnavala omejitve konkurence na enotnem trgu.

Na trgih videoiger za osebne računalnike je Komisija družbi *Valve*, ki je lastnica spletne igralne platforme za osebne računalnike *Steam*, in petim založnikom – družbam *Bandai Namco*, *Capcom*, *Focus Home*, *Koch Media* in *ZeniMax* – naložila globe v skupnem znesku 7,8 milijona EUR zaradi omejevanja čezmejne prodaje videoiger za osebne računalnike na podlagi geografske lokacije potrošnikov v EGP (t. i. geografsko blokiranje)⁵¹. Globe za založnike, ki so skupaj znašale več kot 6 milijonov EUR, so bile znižane, ker so družbe sodelovale s Komisijo. Družba *Valve* se je odločila, da ne bo sodelovala, in je bila kaznovana z globo v znesku več kot 1,6 milijona EUR.

⁵⁰ Pomen konkurence in inovacij je poudarjen tudi v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo (COM(2020) 103 final z dne 10. marca 2020) in v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope (COM(2021) 350 final z dne 25. maja 2021).

⁵¹ Zadeve AT.40413, Focus Home; AT.40414, Koch Media; AT.40420, ZeniMax; AT.40422, Bandai Namco, in AT.40424, Capcom. Glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_21_170.

Aprila 2021 je Komisija družbi *Apple* izdala obvestilo o nasprotovanju, v katerem je začasno ugotovila, da je družba *Apple* izkrivila konkurenco na trgu pretakanja glasbe, saj je zlorabila svoj prevladujoči položaj za distribucijo aplikacij za pretakanje glasbe prek svoje trgovine App Store⁵². Komisija nasprotuje obvezni uporabi lastnega mehanizma družbe *Apple* za nakupe v aplikaciji, ki je vsiljen razvijalcem aplikacij za pretakanje glasbe, da lahko svoje aplikacije distribuirajo prek trgovine App Store družbe *Apple*. Komisija ima tudi pomisleke, da družba *Apple* za razvijalce aplikacij uporablja določene omejitve, ki jim preprečujejo, da bi uporabnike naprav iPhone in iPad obveščali o alternativnih, cenejših možnostih nakupa.

Komisija je nadaljevala tudi preiskave potencialnih protikonkurenčnih praks družbe *Amazon*⁵³. Komisija ima pomisleke, da družba *Amazon* izkrivlja konkurenco na spletnih maloprodajnih trgih, tako da se sistematično zanaša na nejavne poslovne podatke neodvisnih prodajalcev, ki prodajajo na platformi Marketplace družbe *Amazon*. Ta praksa koristi lastni maloprodajni dejavnosti družbe *Amazon*, ki neposredno konkurira tem prodajalcem, ki so tretje osebe. Komisija v ločeni zadevi preiskuje možnost, da družba *Amazon* prednostno obravnava lastne maloprodajne ponudbe na škodo prodajalcev na svoji platformi Marketplace, ki uporabljajo logistične in dostavne storitve družbe *Amazon*.

Junija 2021 je Komisija začela uradno protimonopolno preiskavo, da bi ocenila, ali je družba *Facebook* kršila pravila konkurence EU z uporabo oglaševalskih podatkov, zbranih zlasti od oglaševalcev, da bi jim konkurirala na trgih, na katerih je dejavna tudi sama, na primer na trgu malih oglasov⁵⁴. Komisija ima pomisleke, da družba *Facebook* uporablja podatke konkurenčnih ponudnikov, ki oglašujejo na družbenem omrežju Facebook, da bi storitvi

⁵² Zadeva AT.40437, *Apple* – prakse trgovine App Store (pretakanje glasbe). Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/speech_21_2093.

⁵³ Zadeva AT.40462, *Amazon Marketplace*, in zadeva AT.40703, *Amazon* – Buy Box. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_2077.

⁵⁴ Zadeva AT.40684, Pospeševanje trženja na družbenem omrežju Facebook. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

Facebook Marketplace zagotovila konkurenčno prednost. V uradni protimonopolni preiskavi se bo ocenilo tudi, ali družba Facebook svojo storitev Facebook Marketplace, spletno storitev za male oglase, povezuje z lastnim družbenim omrežjem. Komisija bo preučila, ali je način, na katerega je storitev Facebook Marketplace vgrajena v družbeno omrežje, oblika protikonkurenčne vezane prodaje, ki podjetju daje prednost pri doseganju kupcev in izrinja konkurenčne spletne storitve malih oglasov.

Junija 2021 je Komisija začela uradno protimonopolno preiskavo sektorja spletnega oglaševanja. Komisija preiskuje, ali je družba Google v korist platforme YouTube in na škodo konkurenčnih ponudnikov storitev oglaševalske tehnologije, oglaševalcev in spletnih založnikov dajala prednost lastni tehnologiji za prikazno oglaševanje na spletu v dobavni verigi oglaševalske tehnologije⁵⁵. Poleg tega bo v uradni preiskavi preučeno, ali družba Google izkrivlja konkurenco z omejevanjem dostopa tretjih oseb do uporabniških podatkov za namene oglaševanja na spletnih mestih in v aplikacijah, pri čemer si te podatke pridržuje za lastno uporabo. Preiskava Komisije je osredotočena na prikazno oglaševanje, pri katerem družba Google oglaševalcem in založnikom ponuja več storitev.

Novembra 2021 je Splošno sodišče v pretežnem delu potrdilo⁵⁶ predhodni sklep Komisije v zadevi Google Shopping.

Zadeva Google Search (Shopping)

Junija 2017 je Komisija družbi Google naložila globo v višini 2,42 milijarde EUR zaradi zlorabe prevladujočega položaja kot iskalnika z zagotavljanjem nezakonite prednosti še enemu izdelku družbe Google, lastni storitvi primerjave cen⁵⁷. Funkcija primerjave cen za Evropo družbe Google je izdelek, ki potrošnikom omogoča primerjavo izdelkov in cen na spletu ter iskanje ponudb spletnih trgovcev na drobno, vključno s spletnimi trgovinami proizvajalcev, platformami (kot sta Amazon in eBay) in drugimi preprodajalci. Leta 2008 je družba Google sprejela strategijo za spodbujanje lastne storitve primerjave cen. Zaradi nezakonitih praks družbe Google se je promet storitve primerjave cen družbe Google bistveno povečal, konkurenčne storitve primerjave cen pa so trajno utrpeli znatne izgube prometa. Po sklepu Komisije je družba Google spremenila tako imenovano nakupovalno polje (Shopping Box), da je storitvam primerjave cen tretjih oseb dovolila pojavljanje v polju. Novembra 2021 je Splošno sodišče v pretežnem delu potrdilo sklep Komisije⁵⁸.

Na trgu farmacevtskih izdelkov je Komisija februarja 2021 po preiskavi domnevno previsokih cen družbe Aspen sprejela sklop zavez družbe Aspen⁵⁹. Družba Aspen se je strinjala, da bo cene šestih zdravil, ki so nujna za zdravljenje hudih oblik krvnega raka, vključno z mielomom in levkemijo, po vsej Evropi (razen v Italiji) v povprečju znižala za 73 %. S temi znižanji cen bodo zdravstveni sistemi EU prihranili znatna sredstva, prav tako pa bo zagotovljena nadaljnja razpoložljivost teh zdravil na trgu.

⁵⁵ Zadeva AT.40670, Google - Adtech and Data-related practices (Google – prakse, povezane z oglaševalsko tehnologijo in podatki). Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

⁵⁶ Sodba Splošnega sodišča z dne 10. novembra 2021, Google LLC in Alphabet, Inc./Evropska komisija, T-612/17, ECLI:EU:T:2021:763.

⁵⁷ Zadeva AT.39740, Google Search (Shopping). Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39740/39740_14996_3.pdf.

⁵⁸ Sodba Splošnega sodišča z dne 10. novembra 2021, Google LLC in Alphabet, Inc./Evropska komisija, T-612/17, ECLI:EU:T:2021:763.

⁵⁹ Zadeva AT.40394, Aspen, Sklep Komisije z dne 10. februarja 2021 v zvezi s postopkom na podlagi člena 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 54 Sporazuma EGP (C(2021) 724 final).

Marca 2021 je Komisija začela uradno protimonopolno preiskavo, da bi ugotovila, ali je družba *Teva* na škodo pacientov in zdravstvenih sistemov nezakonito blokirala ali zakasnila vstop novih podjetij, ki so konkurirala zelo uspešnemu zdravilu Copaxone družbe *Teva*⁶⁰.

Marca 2021 je Sodišče Evropske unije potrdilo predhodni sklep Komisije v zadevi *Lundbeck*, ki se je nanašala na sporazume o plačilu za odlog.

Sodba Sodišča v zadevi *Lundbeck*⁶¹

Sodišče Evropske unije je v zadevi *Lundbeck* v celoti potrdilo pristop Komisije⁶² k sporazumom o plačilu za odlog v okviru patentnih sporov. Pri sporazumih o plačilu za odlog farmacevtsko podjetje proizvajalcem generičnih zdravil ponudi prenose vrednosti, da bi jih spodbudilo k opustitvi ali odlogu njihovega vstopa na trg. Družba *Lundbeck* je leta 2002 sklenila več sporazumov z različnimi proizvajalci generičnih zdravil v zvezi z generičnimi različicami zdravila družbe *Lundbeck* z zaščitno znamko citalopram, „uspešnice“ med antidepresivi. Ta podjetja so se z družbo *Lundbeck* dogovorila, da v zameno za znatna plačila v gotovini in druge spodbude ne bodo vstopila na trg. Zneski teh spodbud so znašali na desetine milijonov eurov. Družba *Lundbeck* je interno govorila o oblikovanju „kluba“ in „kupu denarja“, ki ga bo razdelila proizvajalcem generičnih zdravil.

Sodišče je potrdilo oceno Komisije, da takšni sporazumi o plačilu za odlog pomenijo omejitve po cilju, ker prenosov vrednosti ni bilo mogoče razlagati drugače kot z interesom strank, da si ne konkurirajo na podlagi učinkovitosti. Sodišče je tudi potrdilo, da so bili v času sporazumov družba *Lundbeck* in proizvajalci generičnih zdravil potencialni konkurenti, ker so imeli dejanske in konkretne možnosti za vstop na trg in konkuriranje družbi *Lundbeck*. Poleg tega se niso srečevali z nepremostljivimi ovirami za vstop na trg.

Po začetku protimonopolne preiskave sektorja potrošniškega *interneta stvari* leta 2020⁶³ je Komisija junija 2021 objavila predhodno poročilo za posvetovanje⁶⁴. Preiskava sektorja je bila osredotočena na izdelke in storitve, povezane z digitalnimi glasovnimi pomočniki, pametnimi domačimi napravami in nosljivimi napravami. Končno poročilo in priloženi delovni dokument služb Komisije sta bila objavljena januarja 2022⁶⁵.

Končno poročilo o sektorski preiskavi potrošniškega „interneta stvari“

Januarja 2022 je Komisija objavila ugotovitve sektorske preiskave potrošniškega interneta stvari⁶⁶. Ta sektor hitro raste, prav tako se povečuje potreba po glasovnih pomočnikih kot uporabniških vmesnikih za komunikacijo z drugimi pametnimi napravami in storitvami potrošniškega interneta stvari. Ugotovljenih je bilo več potencialnih težav glede konkurence, kot so ekskluzivnost in prakse vezave pri glasovnih pomočnikih, omejevanje možnosti za uporabo različnih glasovnih pomočnikov na isti pametni napravi, pomanjkanje interoperabilnosti ter omejevanje funkcij na pametnih napravah in potrošniških storitvah interneta stvari tretjih oseb. Kompleksno področje standardizacije in kompleksne lastniške tehnologije lahko negativno vplivajo na potencial rasti pri potrošniških izdelkih interneta stvari. Druga težava je bilo omejevanje pripravljenih funkcij, ki so na voljo uporabnikom. Druge potencialne omejitve konkurence so bile predhodne namestitve, privzete nastavitve in

⁶⁰ Zadeva AT.40588, *Teva Copaxone*. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

⁶¹ Sodbe Sodišča z dne 25. marca 2021, *Sun Pharmaceutical Industries in Ranbaxy (UK)/Komisija*, C-586/16 P, ECLI:EU:C:2021:241; *Generics (UK)/Komisija*, C-588/16 P, ECLI:EU:C:2021:242; *Lundbeck /Komisija*, C-591/16 P, ECLI:EU:C:2021:243; *Arrow Group in Arrow Generics/Komisija*, C-601/16 P, ECLI:EU:C:2021:244; *Xellia Pharmaceuticals in Alpharma/Komisija*, C-611/16 P, ECLI:EU:C:2021:245, in *Merck KGaA/Komisija*, C-614/16 P, ECLI:EU:C:2021:246.

⁶² Sklep Komisije C(2013) 3803 final z dne 19. junija 2013 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva AT.39226 – *Lundbeck*).

⁶³ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1326.

⁶⁴ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_21_2884.

⁶⁵ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_22_402.

⁶⁶ Delovni dokument služb Komisije – Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Končno poročilo – preiskava sektorja potrošniškega interneta stvari (SWD(2022) 10 final z dne 20. januarja 2022).

umeščanje storitev potrošniškega interneta stvari na vidno mesto na pametnih napravah ali v zvezi z glasovnimi pomočniki. Informacije, zbrane med sektorsko preiskavo potrošniškega interneta stvari, bodo zagotovile smernice za prihodnje dejavnosti Komisije na področju izvrševanja in urejanja. Preiskava prispeva tudi k zakonodajni razpravi o predlogu Komisije za akt o digitalnih trgih.

3.2 Nadzor nad združitvami je prispeval k digitalnemu prehodu ter močnemu in odpornemu enotnemu trgu

Nadzor nad združitvami zagotavlja, da bo konsolidacija izvedena na način, ki na trgih, na katere združitev vpliva, ohranja zadosten konkurenčni pritisk. Nadzor nad združitvami preprečuje oblikovanje tržnih struktur, pri katerih imajo podjetja in potrošniki premalo izbire ter se srečujejo z manj inovacijami, nižjo kakovostjo in višjimi cenami. Pri nadzoru nad združitvami je treba oceniti pozitivne in negativne učinke konsolidacije.

Leta 2021 je bila dejavnost Komisije na področju združitve še naprej na zelo visoki ravni. Komisija je v različnih sektorjih sprejela 396 sklepov o združitvah (leta 2020 je sprejela 352 sklepov o združitvah), od katerih jih je bilo 309 odobrenih po poenostavljenem postopku. Posredovala je pri 14 predlaganih prevzemih, od katerih je bilo 11 transakcij odobrenih pod določenimi pogoji. Tri priglašene transakcije so stranke opustile in jih umaknile v fazi II.

Marca 2021 je Komisija po podrobni preiskavi in pod določenimi pogoji odobrila prevzem družbe *Eaton Hydraulics* s strani družbe *Danfoss*⁶⁷. Družba dobavlja hidravlične sestavne dele, ki se uporabljajo v delovnih strojih v kmetijstvu, industriji in gradbeništvu. V zavezah so bili obravnavani pomisleki Komisije glede konkurence in zagotovljeno je bilo, da bodo proizvajalci strojev nižje v prodajni verigi še naprej upravičeni do konkurenčnih cen in široke izbire inovativnih sestavnih delov za svoje izdelke.

Marca 2021 je Komisija po podrobni preiskavi in pod določenimi pogoji odobrila prevzem družbe *GrandVision* s strani družbe *EssilorLuxottica*⁶⁸. Družba deluje na trgih izdelkov za oči (očal, leč in okvirjev) in v maloprodaji teh izdelkov. Komisija je s posredovanjem zagotovila, da konkurenca na maloprodajni ravni ostaja živahna, kar koristi potrošnikom v Belgiji, Italiji in na Nizozemskem.

Aprila 2021 sta se družbi *Air Canada* in *Transat* odločili prekiniti predlagani sporazum o združitvi⁶⁹. To je sledilo podrobni preiskavi Komisije glede predlaganega prevzema, priglašene aprila 2020, ki je bila osredotočena na prekrivajoče se dejavnosti strank na področju storitev zračnega prevoza potnikov med EGP in Kanado. Predhodne ugotovitve Komisije so bile, da bi predlagana transakcija vzbudila pomisleke glede konkurence na številnih čezatlantskih linijah, na podlagi rezultatov tržnega preskusa trga pa so se popravni ukrepi, ki sta jih ponudili stranki, zdeli nezadostni.

Decembra 2021 sta se družbi *International Consolidated Airlines Group (IAG)* in *Air Europa* odločili za umik predlaganega sporazuma o združitvi⁷⁰. Umik je sledil po podrobni preiskavi Komisije glede predlaganega prevzema družbe *Air Europa* s strani družbe *IAG*, ki nadzoruje

⁶⁷ Zadeva M.9820 – Danfoss/Eaton Hydraulics.

⁶⁸ Zadeva M.9569 – EssilorLuxottica/Grandvision.

⁶⁹ Zadeva M.9489 – Air Canada/Transat.

⁷⁰ Zadeva M.9637 – IAG/Air Europa, UL C 519, 22.12.2021, str. 2.

družbi Iberia in British Airways ter več drugih letalskih prevoznikov⁷¹. Komisija je imela pomisleke, da bi predlagana transakcija znatno zmanjšala konkurenco pri 70 parih odhodnih in namembnih mest v Španiji ter v Španijo in iz nje, pri katerih obe družbi ponujata neposredne storitve.

Leta 2021 je Komisija nadaljevala podrobno preiskavo predlaganega prevzema družbe *Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering* s strani družbe *Hyundai Heavy Industries Holding*. Januarja 2022 je prepovedala združitev, ker bi se z njo ustvaril prevladujoči položaj združenega podjetja in zmanjšala konkurenca na svetovnem trgu gradnje velikih tankerjev za prevoz utekočinjenega zemeljskega plina. Utekočinjen zemeljski plin prispeva k diverzifikaciji virov energije EU in izboljšuje energetska varnost.

3.3 Nadzor nad državno pomočjo je prispeval k digitalnemu prehodu in odpornosti enotnega trga

Širokopasovna infrastruktura, ki izpolnjuje potrebe po zelo visokih digitalnih hitrostih, zmogljivostih in kakovosti, je ključna za doseganje ciljev povezljivosti EU 2025, določenih v gigabitni družbi EU do leta 2025⁷² in digitalni strategiji⁷³, ter ciljev povezljivosti EU do leta 2030, določenih v digitalnem kompasu do leta 2030⁷⁴. Državna pomoč prispeva k vzpostavitvi visokozmogljivih širokopasovnih omrežij v EU pri odpravljanju nedelovanja trga, tj. razmer in področij, kjer komercialni operaterji nimajo spodbud za zagotavljanje zadostne širokopasovne pokritosti.

Leta 2021 je Komisija poleg projektov, ki podpirajo vzpostavitev in uporabo fiksnih širokopasovnih storitev, odobrila več projektov v zvezi z vzpostavitvijo mobilnih širokopasovnih storitev, med drugim maja 2021 nemško shemo pomoči v višini 2,1 milijona EUR⁷⁵ in decembra 2021 špansko shemo za podporo vzpostavitvi pasivne infrastrukture za zagotavljanje mobilnih komunikacijskih storitev na območjih brez pokritosti z mobilno tehnologijo 4G⁷⁶.

Junija 2021 je Komisija ugotovila, da pomoč, ki so jo prizemni operaterji prejeli za razširitev prizemnega televizijskega omrežja na oddaljena območja Španije, krši pravila EU o državni pomoči. Po razglasitvi ničnosti sklepa Komisije iz leta 2013 (ki zadeva vse regije razen Kastilje - Manče) je Komisija potrdila, da so bili operaterji prizemnih platform med letoma 2005 in 2008 deležni nezdružljive selektivne prednosti pred svojimi konkurenti. Sodišče je sklep Komisije v zvezi s Kastiljo - Mančo potrdilo septembra 2018⁷⁷. Ker je Španija pomoč izterjala le delno, je Komisija začela postopek pred Sodiščem. Sodišče je

⁷¹ Zadeva M.9637 – IAG/Air Europa.

⁷² Sporočilo Komisije z naslovom Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti (COM(2016) 0587 z dne 14. septembra 2016).

⁷³ Sporočilo Komisije z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope z dne 19. februarja 2020. Glej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0067&from=SL>.

⁷⁴ Sporočilo Komisije z naslovom Digitalni kompas: evropska pot v digitalno desetletje (COM(2021) 118 final z dne 9. marca 2021).

⁷⁵ Zadeva SA.59574, Nemčija – Postavitev visoko zmogljive mobilne infrastrukture v Nemčiji – DE (UL C 410, 8.11.2021, str. 1).

⁷⁶ Zadeva SA.64394 RRF – Španija – Nacionalna shema pomoči za pasivno infrastrukturo za mobilna omrežja.

⁷⁷ Sodba Sodišča z dne 20. septembra 2018, Kraljevina Španija/Evropska komisija, C-114/17, ECLI:EU C 2018:309.

aprila 2021 odločilo, da Španija ni izterjala pomoči (C-704/19)⁷⁸. Izterjava te pomoči še poteka.

4. Izvrševanje politike konkurence je prispevalo k zelenemu prehodu

Politika konkurence EU je v dobrem položaju, da prispeva k okoljskim in podnebnim ciljem EU, vključno z razogljičenjem gospodarstva in prehodom s fosilnih goriv, ki onesnažujejo okolje, na alternativna goriva v prometnem sektorju v skladu s politiko mobilnosti Komisije. Izvrševanje konkurenčnega prava prispeva k evropskemu zelenemu dogovoru, saj ohranjanja učinkovitost, pravičnost in inovativnost trgov⁷⁹. V tem okviru je učinkovito izvrševanje na podlagi instrumenta državne pomoči ključno za preprečevanje izkrivljanja konkurence na enotnem trgu.

GD za konkurenco je februarja 2021 organiziral konferenco deležnikov, da bi razpravljali o tem, kako lahko protimonopolna politika, politika nadzora nad združitvami in politika državne pomoči najbolje delujejo skupaj z okoljsko in podnebno politiko. Na podlagi tega je GD za konkurenco septembra 2021 objavil kratko poročilo o politiki konkurence, v katerem je opisano, kako lahko politika konkurence podpre cilje zelenega dogovora in kako jih bo podprla⁸⁰.

4.1 Nadzor nad državno pomočjo je prispeval k zelenemu prehodu

Leta 2021 je Komisija odobrila več ukrepov državne pomoči, namenjenih podpori zelenemu prehodu EU. Zlasti je odobrila 18 ukrepov za podporo energiji iz obnovljivih virov in sedem ukrepov za podporo čisti mobilnosti.

Januarja 2021 je Komisija sprejela sklep, s katerim je odobrila drugi pomemben projekt skupnega evropskega interesa v zvezi z baterijami⁸¹. Projekt, imenovan evropske inovacije na področju baterij, bo podpiral raziskave in inovacije v vrednostni verigi baterij. Dvanajst držav članic bo v prihodnjih letih zagotovilo finančna sredstva v višini do 2,9 milijarde EUR. Pričakuje se, da bo javno financiranje sprostilo dodatnih 9 milijard EUR zasebnih naložb. Projekt dopolnjuje prvi pomembni projekt skupnega evropskega interesa v vrednostni verigi baterij, ki je bil odobren decembra 2019⁸². Projekt je skladen s politikami Komisije za prehod z uporabe fosilnih goriv na tehnologije alternativnih goriv ter zeleni in digitalni prehod gospodarstva EU v okviru evropskega zelenega dogovora in digitalne strategije,⁸³ pa tudi za povečanje odpornosti gospodarstva EU.

⁷⁸ Sodba Sodišča z dne 29. aprila 2021, Evropska komisija/Kraljevina Španija, C-704/19, ECLI:EU C 2021:342.

⁷⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).

⁸⁰ https://ec.europa.eu/competition-policy/index/news/competition-policy-brief-12021-policy-support-europes-green-ambition-2021-09-10_en.

⁸¹ Državna pomoč: Komisija odobrila 2,9 milijarde EUR javne podpore 12 držav članic za drugi vseevropski raziskovalni in inovacijski projekt vzdolž celotne vrednostne verige baterij, sporočilo Komisije za medije z dne 26. januarja 2021. Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_21_226. Nezaupna različica sklepa bo na voljo pod številkami zadev SA.55855 (Avstrija), SA.55840 (Belgija), SA.55844 (Hrvaška), SA.55846 (Finska), SA.55858 (Francija), SA.55831 (Nemčija), SA.56665 (Grčija), SA.55813 (Italija), SA.55859 (Poljska), SA.55819 (Slovaška), SA.55896 (Španija) in SA.55854 (Švedska) v registru državnih pomoči na spletišču na temo konkurence. Glej: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/.

⁸² Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_19_6705.

⁸³ Sporočilo Komisije z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope z dne 19. februarja 2020. Glej:

Februarja 2021 je Komisija odobrila romunske načrte za podporo nadgradnji sistema daljinskega ogrevanja v Bukarešti⁸⁴. Ukrep pomoči v višini 254 milijonov EUR, ki se financira iz strukturnih skladov EU, bo Romuniji pomagal pri doseganju ciljev na področju energijske učinkovitosti ter bo prispeval k zmanjšanju toplogrednih plinov in drugih onesnaževal, ne da bi nedopustno izkrivil konkurenco.

Aprila 2021 je Komisija odobrila podaljšanje in spremembo nemške sheme za podporo proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov in zemeljskega plina ter znižanju pristojbin za financiranje podpore za električno energijo iz obnovljivih virov. Znižanje pristojbin bo na voljo za energetska intenzivna podjetja in oskrbo z električno energijo z obale za ladje med privezom v pristaniščih.

Maja 2021 je Komisija odobrila dansko shemo pomoči za podporo proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov. Ukrep bo Danski pomagal doseči cilje v zvezi z energijo iz obnovljivih virov, ne da bi se nedopustno izkrivljala konkurenca, prispeval pa bo tudi k evropskemu cilju doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050⁸⁵.

Junija 2021 je Komisija odobrila podaljšanje in spremembo obstoječe nemške sheme za podporo proizvodnji električne energije z novimi, posodobljenimi in nadgrajenimi visoko učinkovitimi obrati za soproizvodnjo. Odobrena shema bo spodbujala energijsko učinkovitost in prispevala k nadaljnjemu zmanjšanju izpustov CO₂⁸⁶.

Julija 2021 je Komisija odobrila francosko shemo v višini 30,5 milijarde EUR za podporo operaterjem kopenskih sončnih in vetrnih elektrarn ter hidroelektrarn. Ukrep bo Franciji pomagal doseči cilje v zvezi z energijo iz obnovljivih virov, ne da bi se nedopustno izkrivljala konkurenca, prispeval pa bo tudi k evropskemu cilju doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050⁸⁷.

Poleg tega je decembra 2021 Komisija odobrila nemško shemo v višini 900 milijonov EUR za podporo naložbam v državah nečlanicah EU v proizvodnjo obnovljivega vodika, ki se bo nato uvozil in prodajal v EU⁸⁸. Namen sheme, imenovane H2Global, je zadovoljiti povpraševanje EU po obnovljivem vodiku, ki naj bi se v naslednjih letih povečalo, s podporo razvoju neizkoriščenega potenciala obnovljivih virov zunaj EU. Poleg tega bo shema H2Global podpirala projekte, ki bodo v skladu z okoljskimi in podnebnimi cilji iz evropskega zelenega dogovora privedli do znatnega zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0067&from=SL>.

⁸⁴ Zadeva SA.57425, Romunija – Podporni ukrep za nadgradnjo omrežja za daljinsko ogrevanje na območju mestne občine Bukarešta (UL C 177, 7.5.2021, str. 1).

⁸⁵ Zadeva SA.56831, Danska – Razpisi za obnovljive vire energije, ki temeljijo na več tehnologijah, 2021–2024 (UL C 214, 4.6.2021, str. 1).

⁸⁶ Zadeva SA.56826, Nemčija – reforma podpore za soproizvodnjo iz leta 2020 (UL C 306, 30.7.2021, str. 1).

⁸⁷ Zadeva SA.50272, Francija – Razpisi za obnovljive vire energije, 2021–2026 (UL C 450, 5.11.2021, str. 1).

⁸⁸ Zadeva SA.62619, Nemčija – shema H2Global. Javna različica tega sklepa še ni na voljo. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

4.2 Izvrševanje protimonopolnih pravil in nadzor nad združitvami sta prispevala k zelenemu prehodu

Julija 2021 je Komisija ugotovila, da so proizvajalci avtomobilov *Daimler*, *BMW* in skupina *Volkswagen* (*Volkswagen*, *Audi* in *Porsche*) kršili protimonopolna pravila EU z dogovarjanjem o tehničnem razvoju na področju čiščenja dušikovih oksidov pri dizelskih avtomobilih⁸⁹. Potem ko so se vse stranke dogovorile za poravnavo zadeve v okviru postopka poravnave v kartelnih zadevah, je Komisija naložila globe v višini 875,2 milijona EUR. Družbi *Daimler* globa ni bila naložena, ker je Komisiji razkrila obstoj kartela. Proizvajalci avtomobilov so se dogovorili, da ne bodo v celoti izkoristili potenciala skupno razvite tehnologije za omejevanje škodljivih izpustov dizelskih avtomobilov, tako da so drug drugemu dali vedeti, da si ne bodo konkurirali pri čezmernem izpolnjevanju standardov EU glede avtomobilskih izpustov.

Aprila 2021 je Komisija železniškim podjetjem *Österreichische Bundesbahnen* (ÖBB), *Deutsche Bahn* (DB) in *Société Nationale des Chemins de fer belges/Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen* (SNCB) naložila globe v skupni višini 48 milijonov EUR zaradi njihovega sodelovanja v kartelu za razdelitev strank⁹⁰. Kršitev je zadevala čezmejne storitve prevoza blaga po železnici v EU, ki so jih podjetja ÖBB, DB in SNCB zagotavljala po modelu porazdelitve tovara ter jih izvajala v tako imenovanih blok vlakih⁹¹. Preiskava Komisije je razkrila, da so tri železniška podjetja usklajevala svoje ravnanje z nedovoljenimi izmenjavami informacij o zahtevah strank za konkurenčne ponudbe in z zagotavljanjem lažnih ponudb drug drugemu, da bi zaščitila svoje poslovanje.

Septembra 2021 je Komisija kot pravno zavezujoče sprejela ukrepe, ki jih je predlagala Grčija, da bi konkurentom družbe *Public Power Corporation* (PPC) omogočila nakup več električne energije na daljši rok⁹². Grčija je te ukrepe predložila, da bi odpravila izkrivljanje, do katerega je prišlo zaradi ekskluzivnega dostopa družbe PPC do proizvodnje električne energije iz lignita, za katerega so Komisija in sodišča EU ugotovili, da ustvarja neenake možnosti na grških trgih električne energije. Predlagani popravni ukrepi bodo prenehali veljati, ko bodo obstoječe elektrarne na lignit prenehale komercialno obratovati ali najpozneje do 31. decembra 2024⁹³.

Decembra 2021 je Komisija družbi *Abengoa S.A.* in njeni hčerinski družbi *Abengoa Bionenergía S.A.*⁹⁴ naložila globo v višini 20 milijonov EUR zaradi sodelovanja v kartelu v zvezi z mehanizmom oblikovanja veleprodajnih cen na evropskem trgu etanola. Biogoriva

⁸⁹ Zadeva AT.40178, Avtomobilski izpusti. Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases1/202146/AT_40178_8022289_3048_5.pdf.

⁹⁰ Zadeva AT.40330, Železniški tovorni promet. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

⁹¹ V okviru modela razdelitve tovara, ki je pogodbeni model, predviden v mednarodni zakonodaji o železnicah, železniška podjetja, ki izvajajo čezmejne železniške storitve, zagotavljajo strankam enotno skupno ceno za storitev, zahtevano v okviru enotne večstranske pogodbe.

⁹² Zadeva AT.38700, Grški trgi lignita in električne energije. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

⁹³ Enake zaveze je Grčija leta 2018 dala Euroskupini kot pogoj za sprostitev dodatne finančne podpore v okviru evropskega mehanizma za stabilnost za finančno pomoč Grčiji.

⁹⁴ Zadeva AT.40054, Referenčne vrednosti za etanol. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_40054.

lahko prispevajo k spodbujanju čistejšega prevoza in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov ter imajo zato ključno vlogo pri zelenem prehodu.

Na področju nadzora nad združitvami je Komisija decembra 2021 pod določenimi pogoji odobrila prevzem družbe *Suez* s strani družbe *Veolia*⁹⁵. Družbi *Veolia* in *Suez* delujeta v sektorjih čiščenja vode in ravnanja z odpadki. Družbi ponujata širok nabor storitev za občinske in industrijske odjemalce. Preiskava Komisije je razkrila, da bi transakcija povzročila znatna horizontalna prekrivanja na več trgih v Franciji in EGP. S temi prekrivanji bi se lahko odpravil konkurenčni pritisk družbe *Suez* na družbo *Veolia*. Odjemalci bi tako imeli manjšo izbiro storitvenih rešitev, ki bi bile pogosto omejene na združeni subjekt, ne da bi imeli kakršno koli dejansko pogajalsko moč.

5. Politika konkurence je prispevala h gospodarstvu, ki deluje v korist ljudi

Socialno tržno gospodarstvo je eden od temeljev EU, politika konkurence EU pa je njegova opora. GD za konkurenco je leta 2021 podprl ta krovni cilj z uveljavitvijo pravil o konkurenci ter zaščito konkurence pod poštenimi in enakimi pogoji. Digitalna razsežnost je bila upoštevana na primer pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost, unije kapitalskih trgov ter bančne unije in pri zagotavljanju učinkovite obdavčitve⁹⁶.

5.1 Odporne evropske finančne storitve

Izvrševanje protimonopolnih pravil v finančnih storitvah

Politika konkurence EU ima pomembno vlogo pri zagotavljanju konkurence pod poštenimi in enakimi pogoji v celotnem sektorju finančnih storitev. Leta 2021 se je Komisija močno osredotočila na protikartelne ukrepe v sektorju finančnih storitev, pri čemer je 16 različnim finančnim institucijam naložila globe v skupni višini 740 milijonov EUR.

Aprila 2021⁹⁷ je Komisija sprejela sklep zoper banke *Bank of America Merrill Lynch*, *Crédit Agricole*, *Credit Suisse* in *Deutsche Bank* zaradi sodelovanja v kartelu, povezanem z naddržavnimi, državnimi in agencijskimi obveznicami, izraženimi v ameriških dolarjih (obveznice USD SSA). Te štiri investicijske banke so sodelovale prek jedrne skupine trgovcev, ki so si izmenjevali poslovno občutljive informacije. Udeleženci v kartelu so komunicirali prek večstranskih ali dvostranskih internetnih klepetalnic, pri čemer so uporabljali storitev Bloomberg Terminal.

Maja 2021 je Komisija sankcionirala še en kartel za trgovanje z obveznicami, pri čemer je naložila globo v skupni višini 371 milijonov EUR. Ugotovila je, da so banke *Bank of America*, *Natixis*, *Nomura*, *RBS* (zdaj *NatWest*), *UBS*, *UniCredit* in *WestLB* (zdaj *Portigon*) kršile protimonopolna pravila EU. Skupina trgovcev, zaposlenih v teh družbah, je sodelovala v kartelu na primarnem in sekundarnem trgu evropskih državnih obveznic⁹⁸.

⁹⁵ Zadeva M.9969, *Veolia/Suez*. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

⁹⁶ Sporočilo Komisije: Akcijski načrt za boj proti davčnim goljufijam ter preprosto in enostavno obdavčitev (drugo četrletje 2020), vključen v Prilagojeni delovni program Komisije za leto 2020 (COM(2020) 440 final z dne 27. maja 2020, prilogi 1 in 2).

⁹⁷ Zadeva AT.40346, Državne in agencijske obveznice, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2004.

⁹⁸ Zadeva AT.40324, Evropske državne obveznice. Glej: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases1/202142/AT_40324_7971056_3662_3.pdf.

Decembra 2021 je Komisija sankcionirala še tretji kartel na trgu promptnega trgovanja z valutami⁹⁹. Komisija je bankam *Barclays*, *RBS HSBC* in *Credit Suisse* naložila globo v skupni višini 344 milijonov EUR (skupaj z globo 1,7 milijarde EUR, ki je bila tem družbam naložena že v dveh prejšnjih zadevah v zvezi s trgovanjem z valutami).

Junija 2021 je Komisija izdala obvestilo o nasprotovanju združenju irskih zavarovalnic, *Insurance Ireland*. Predhodno mnenje Komisije je bilo, da je združenje *Insurance Ireland* z omejevanjem konkurence na irskem trgu zavarovanj motornih vozil kršila protimonopolna pravila EU¹⁰⁰.

Izvrševanje pravil o državni pomoči v finančnih storitvah

Komisija je odobrila podaljšanje več obstoječih shem državne pomoči, ki državam članicam omogočajo, da še naprej krepijo odpornost finančnega sektorja, ne da bi morale posameznim finančnim institucijam dodeliti novo državno pomoč. Prav tako je odobrila podaljšanje shem za prestrukturiranje bank v težavah na Poljskem¹⁰¹, Irskem¹⁰² in Danskem¹⁰³ ali urejen izstop teh bank s trga. Poleg tega je Komisija obravnavala potencialna pomanjkanja likvidnosti bank v Grčiji¹⁰⁴. Nazadnje je odobrila podaljšanje tržno skladnih jamstvenih shem za listinjenje nedonosnih posojil v Grčiji (*Hercules*¹⁰⁵) in Italiji (*GACS*¹⁰⁶). Ti jamstveni shemi pomagata bankam očistiti bilance stanja brez dodeljevanja državne pomoči ali izkrivljanja konkurence.

Za Ciper¹⁰⁷ in Grčijo¹⁰⁸ je Komisija odobrila posredno državno pomoč več finančnim institucijam. Sheme državne pomoči so v prvi vrsti namenjene zagotavljanju socialne podpore ranljivim gospodinjstvom, ki jim grozi izguba domov. Poleg tega je Komisija odobrila podporo držav članic za nedavno ustanovljena MSP in zagonska podjetja, ki jih pogosto ovira omejen dostop do financiranja. V ta namen je odobrila spremembo obstoječe sheme tveganega financiranja v Franciji¹⁰⁹.

5.2 Davčna državna pomoč in selektivne davčne ugodnosti

Komisija je leta 2021 odobrila več shem državne pomoči z odloženim plačilom davkov za ublažitev gospodarskih posledic pandemije COVID-19. Januarja 2021 je Komisija na podlagi začasnega okvira za ukrepe državne pomoči odobrila litovsko shemo pomoči v višini

⁹⁹ Zadeva AT.40135, FOREX, Trgovanje z valutami,

https://ec.europa.eu/competition/elojade/iseif/case_details.cfm?proc_code=1_AT_40135.

¹⁰⁰ Zadeva AT.40511, *Insurance Ireland*: podatkovna zbirka zavarovalnih zahtevkov in pogoji za dostop. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/iseif/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

¹⁰¹ Zadeva SA.63002, Poljska – enajsto podaljšanje sheme za urejeno likvidacijo kreditnih zadrug (UL C 285, 16.7.2021, str. 1); zadeva SA.64522, Poljska – šesto podaljšanje sheme za reševanje združnih bank in majhnih poslovnih bank (UL C 487, 3.12.2021, str. 1).

¹⁰² Zadeva SA.62303, Irsko – trinajsto podaljšanje sheme za prestrukturiranje in stabilizacijo kreditne zadruge (UL C 240, 18.6.2021, str. 1); zadeva SA.100030, Irsko – štirinajsto podaljšanje sheme za prestrukturiranje in stabilizacijo sektorja kreditnih zadrug (UL C 487, 3.12.2021, str. 1), in zadeva SA.62649, Irsko – sedemnajsto podaljšanje sheme za reševanje kreditne zadruge za obdobje 2020–2021 (UL C 240, 18.6.2021, str. 1).

¹⁰³ Zadeva SA.58478, Danska – tretje podaljšanje sheme likvidacije majhnih bank (UL C 60, 19.2.2021, str. 1).

¹⁰⁴ Zadeva SA.59030, Grčija – podaljšanje likvidnostne jamstvene sheme za banke (UL C 144, 23.4.2021, str. 1).

¹⁰⁵ Zadeva SA.62242, Grčija – podaljšanje sheme *Hercules* (UL C 214, 4.6.2021, str. 1).

¹⁰⁶ Zadeva SA.62880, Italija – četrto podaljšanje italijanske jamstvene sheme za listinjenje nedonosnih posojil (UL C 295, 23.7.2021, str. 1).

¹⁰⁷ Zadeva SA.63005, Ciper – shema za upravljanje posojil, dodeljenih Cipru v okviru vladnega stanovanjskega načrta (shema OIKIA), UL C 366, 10.9.2021, str. 1.

¹⁰⁸ Zadeva SA.100197, Grčija – podaljšanje SA.58555, „Začasna shema zaščite stalnega bivališča“. Uradna različica tega sklepa še ni objavljena. Uradna različica tega sklepa še ni objavljena. Glej:

https://ec.europa.eu/competition/elojade/iseif/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=1,2,3.

¹⁰⁹ Zadeva SA.59985, France – Modification de la décision Aide d'État SA. 55869 (2019/N): Dispositif IR-PME pour les investissements dans les FCPI et FIP (UL C 195, 21.5.2021, str. 1).

156 milijonov EUR za podjetja, na katera je pandemija COVID-19 negativno vplivala¹¹⁰. Javna podpora vključuje odloge plačila davkov in likvidnostne ukrepe, povezane z davki (npr. obročno plačilo neplačanih davkov, brezobrestna davčna obdobja in začasno prekinitev izterjave davčnega dolga).

Marca 2021 se je Komisija odločila, da bo pred Sodiščem začela postopek proti Združenemu kraljestvu, ker ni v celoti izterjalo nezakonite državne pomoči v višini do 100 milijonov EUR. Nezakonita državna pomoč je bila dodeljena kot oprostitev plačila davka za pasivne obresti in licenčnine v Gibraltarju med letoma 2011 in 2013¹¹¹. Komisija je leta 2018 to ureditev oprostitve plačila davka od dohodkov pravnih oseb razglasila za nezakonito in nezdružljivo s pravili o državni pomoči, več kot dve leti po sklepu Komisije pa so organi Gibraltarja izterjali manj kot 20 % celotne nezakonite pomoči¹¹². Ker so bili neporavnani zneski pomoči in zapadle obresti za vračilo v obdobju med majem in julijem 2021 v celoti povrnjeni na depozitne račune, je Komisija razveljavila svoj prejšnji sklep o začetku postopka v skladu s členom členu 108(2) PDEU zoper Združeno kraljestvo.

5.3 Politika varstva konkurence je še naprej blažila gospodarsko in socialno škodo zaradi pandemije COVID-19

Za prilagoditev začasnega okvira za ukrepe državne pomoči je Komisija v celoti izkoristila prožnost pravil o državni pomoči v izjemnih razmerah. S spremembo se je državam članicam zagotovila prilagojena zbirka orodij za podporo gospodarstvu med pandemijo COVID-19. Odkar so bila pravila marca 2020 prvič sprejeta, jih je Komisija prilagodila spreminjajočim se potrebam držav članic in podjetij. Januarja in novembra 2021 sta bili sprejeti dve dodatni spremembi¹¹³. Šesta sprememba določa pot za postopno odpravo kriznih ukrepov, tako da se hkrati preprečijo učinki izrazitega naglega padca in omeji tveganje večjih gospodarskih razlik med državami članicami.

Sklepi o državni pomoči v skladu s členom 107(3), točka (b), PDEU in začasnim okvirom

Komisija je nadaljevala ocenjevanje ukrepov državne pomoči v skladu s členom 107(3), točki (b) in (c), PDEU in začasnim okvirom za ukrepe državne pomoči. Začasni okvir za ukrepe državne pomoči, ki je bil najprej vzpostavljen z datumom prenehanja veljavnosti 31. decembra 2020, določa več ukrepov pomoči, za katere Komisija meni, da so združljivi v skladu s členom 107(3), točki (b) in (c), PDEU, kot so omejen znesek pomoči, selektivne davčne ugodnosti in državna jamstva za posojila. Do konca leta 2021 je Komisija sprejela več kot 1 180 sklepov v vseh državah članicah, vključno s tistimi iz začasnega okvira za ukrepe državne pomoči.

¹¹⁰ Zadeva SA.60632, Litva – COVID-19 – odlog plačila davka UL C 41, 5.2.2021, str. 1).

¹¹¹ Sklep Komisije (EU) 2019/700 z dne 19. decembra 2019 o državni pomoči SA.34914 (2013/C), ki jo je izvedlo Združeno kraljestvo v zvezi s sistemom davka od dohodkov pravnih oseb v Gibraltarju (C(2018) 7848) (UL L 119, 7.5.2019, str. 151).

¹¹² Ta zadeva se nanaša na dejansko stanje iz obdobja pred izstopom Združenega kraljestva iz Evropske unije.

¹¹³ Sporočilo Komisije: Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C 91I, 20.3.2020, str. 1), kakor je bilo spremenjeno s sporočili Komisije C(2020) 2215 (UL C 112I, 4.4.2020, str. 1), C(2020) 3156 (UL C 164, 13.5.2020, str. 3), C(2020) 4509 (UL C 218, 2.7.2020, str. 3), C(2020) 7127 (UL C 340I, 13.10.2020, str. 1), C(2021) 564 (UL C 34, 1.2.2021, str. 6) in C(2021) 8442 (UL C 473, 24.11.2021, str. 1).

Leta 2021 je Komisija na podlagi začasnega okvira na primer odobrila grško shemo v višini 800 milijonov EUR za podporo podjetjem, ki delujejo na področju turizma in jih je prizadela pandemija COVID-19¹¹⁴. Komisija je ugotovila, da je ukrep potreben, primeren in sorazmeren za odpravo resne motnje v grškem gospodarstvu. V zvezi z Italijo je Komisija oktobra 2021 na podlagi začasnega okvira odobrila italijansko shemo v višini 31,9 milijarde EUR za podporo podjetjem, ki jih je prizadela pandemija COVID-19¹¹⁵.

Več teh ukrepov je bilo sofinanciranih v okviru kohezijske politike, potem ko je Komisija uvedla dva svežnja ukrepov: naložbeno pobudo v odziv na koronavirus (CRII), naložbeno pobudo v odziv na koronavirus plus (CRII+) in sveženj REACT-EU.

Marca 2021 je Komisija odobrila francosko državno jamstveno shemo v višini do 20 milijard EUR, namenjeno podpori gospodarstvu v razmerah pandemije COVID-19¹¹⁶. Shema zagotavlja dolgoročno financiranje za podjetja in lajša nove naložbe, ki podpirajo okrevanje po pandemiji COVID-19.

Sklepi o državni pomoči in pobude politike, povezani s pandemijo COVID-19

Avgusta 2021 je Komisija odobrila sklop jamstev za tranše sintetičnih listinjenj v okviru Evropskega jamstvenega sklada, ki ga upravlja skupina Evropske investicijske banke¹¹⁷. Pobuda podpira podjetja, ki jih je prizadela pandemija COVID-19, v 22 državah članicah¹¹⁸.

Sklepi o državni pomoči v skladu s členom 107(2), točka (b), PDEU

Člen 107(2), točka (b), PDEU Komisiji omogoča, da odobri ukrepe državne pomoči, ki jih države članice dodelijo podjetjem za povrnitev škode, ki so jo neposredno povzročili izjemni dogodki, kot je pandemija COVID-19 (npr. pri prevozi, v turizmu, kulturi, gostinstvu in maloprodaji). Države članice lahko Komisiji priglasijo ukrepe za povrnitev škode v skladu s členom 107(2), točka (b), PDEU, če je pomoč sorazmerna in če obstaja neposredna vzročna zveza med izjemnim dogodkom (pandemijo COVID-19) in škodo, ki so jo utrpeli upravičenci¹¹⁹.

Januarja 2021 je Komisija na primer odobrila nemško krovno shemo v višini 12 milijard EUR za povrnitev škode, ki so jo podjetja utrpela zaradi omejevalnih ukrepov, uvedenih za zajezitev pandemije COVID-19¹²⁰. V okviru te sheme bodo podjetja iz vseh sektorjev upravičena do povrnitve škode, ki so jo utrpela med obdobji zaprtij kot posledico omejitev, ki jih je nemška vlada uvedla marca/aprila in novembra/decembra 2020.

¹¹⁴ Zadeva SA.63123, Grčija – COVID-19: podpora turističnemu sektorju (UL C 223, 11.6. 2021, str. 1).

¹¹⁵ Zadeva SA.62668, Italija – COVID-19 – samodejni davčni ukrepi in nepovratna sredstva. Sklep je bil sprejet na podlagi člena 106(2) in člena 107(2), točke (a), (b) in (c), PDEU. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.

¹¹⁶ Zadeva SA.58639, France - COVID-19: Dispositif de garantie aux fonds de prêts participatifs et d'obligations subordonnées (UL C 84, 12.3.2021, str. 1).

¹¹⁷ Sestavlja jo Evropska investicijska banka in Evropski investicijski sklad.

¹¹⁸ Glej sporočilo Komisije za medije z dne 16. avgusta 2021, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_21_4204.

¹¹⁹ Na primer škodo, ki je nastala zaradi ukrepov karantene, ki so upravičencu onemogočili opravljanje gospodarske dejavnosti. Druge vrste pomoči, s katerimi se splošneje obravnava upad gospodarske rasti zaradi pandemije COVID-19, je treba oceniti na podlagi načel združljivosti iz člena 107(3), točka (b), PDEU in začasnega okvira za ukrepe državne pomoči.

¹²⁰ Zadeva SA.60045, Nemčija – dodatna pomoč za november v skladu s členom 107(2), točka (b), PDEU – Covid (UL C 41, 5.2.2021, str. 1).

Aprila 2021 je Komisija v skladu s členom 107(2), točka (b), PDEU odobrila dansko shemo v višini 1,74 milijarde EUR za nadomestilo rejcem nercev in podjetjem, povezanim z rejo nercev, zaradi ukrepov, sprejetih v razmerah pandemije COVID-19¹²¹. Maja 2021 je Komisija odobrila nemško shemo v višini 10 milijard EUR za povračilo škode, ki so jo podjetjem v vseh sektorjih povzročili nujni ukrepi, sprejeti za zavezitev pandemije COVID-19¹²². Poleg tega je Komisija julija 2021 odobrila italijansko shemo v višini 800 milijonov EUR za povrnitev škode, ki so jo letališča in izvajalci storitev zemeljske oskrbe utrpeli zaradi pandemije COVID-19, zlasti zaradi omejitev potovanja, ki so bile uvedene za omejitev širjenja virusa¹²³.

Državna pomoč za letalski sektor

V celotnem letu 2021 je bil letalski sektor še naprej med sektorji, ki jih je pandemija COVID-19 najhuje prizadela. V tem letu je Komisija sprejela 35 sklepov o odobritvi državne pomoči podjetjem, dejavnim v letalskem sektorju, za izpolnitev likvidnostnih in kapitalskih potreb, ki jih je povzročila pandemija COVID-19. Ti ukrepi državne pomoči so bili najpogostejše odobreni na podlagi začasnega okvira za ukrepe državne pomoči ali člena 107(2), točka (b), PDEU.

Komisija je odobrila državno pomoč za letalske prevoznike Air France¹²⁴, TUI¹²⁵, Scandinavian Airlines Systems¹²⁶, Finnair¹²⁷ in druge. Poleg tega je ocenila več ukrepov za reševanje in prestrukturiranje letalskih prevoznikov, kot sta TAP¹²⁸ in Condor¹²⁹, ter odobrila državno pomoč za zagotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja teh in drugih letalskih prevoznikov.

Septembra 2021 je Komisija sprejela dva sklepa v zvezi z italijanskim letalskim prevoznikom Alitalia. Komisija je po podrobnih preiskavah dveh državnih posojil v skupni višini 900 milijonov EUR, dodeljenih leta 2017, ugotovila, da ti posojili pomenita nezakonito in nezdružljivo državno pomoč¹³⁰. V ločenem sklepu je¹³¹ ugotovila, da novi italijanski letalski prevoznik ITA, ki naj bi prevzel del premoženja družbe Alitalia, ni gospodarski naslednik družbe Alitalia in mu zato ni treba vrniti nezakonite pomoči, ki jo je prejela družba Alitalia. Poleg tega je Komisija ugotovila, da je bil kapitalski vložek v družbo ITA v višini 1,35 milijarde EUR skladen s trgov. Zato kapitalski vložki niso pomenili državne pomoči na podlagi pravil EU.

¹²¹ Zadeva SA.61945, Danska – shema pomoči za rejce nercev in s tem povezana podjetja, ki jih je prizadel izbruh pandemije COVID-19, UL C 195, 21.5.2021, str. 1.

¹²² Zadeva SA.62784, Nemčija – COVID-19 – zvezna krovna shema v skladu s členom 107(2), točka (b) (UL C 223, 11.6.2021, str. 1).

¹²³ Zadeva SA.63074, Italija – shema za povrnitev škode upravljavcem letališke infrastrukture in izvajalcem storitev zemeljske oskrbe v Italiji, UL C 327, 13.8.2021, str. 1.

¹²⁴ Zadeva SA.59913, Francija – COVID-19 – dokapitalizacija družb Air France in Air France – KLM Holding (UL C 240, 18.6.2021, str. 1).

¹²⁵ Zadeva SA.59812, Nemčija – COVID-19 – dokapitalizacija družbe TUI. Javna različica tega sklepa še ni na voljo. Glej: https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result&policy_area_id=3.

¹²⁶ Zadevi SA. 63898, Švedska – COVID-19 – državno posojilo konzorciju SAS (UL C 33, 21.1.2022), in SA. 63250, Danska – SA.63250 COVID-19 – subvencionirano posojilo družbi SAS (UL C 33, 21.1.2022).¹²⁷ Zadeva SA.60113, Finska – Finnair – COVID-19 – hibridno posojilo na podlagi člena 107(2), točka (b) (UL C 240, 18.6.2021, str. 1).

¹²⁸ Zadeva SA.60165 – Portugalska – pomoč za prestrukturiranje družbe TAP SGPS.

¹²⁹ Zadeva SA.63203, Nemčija – prestrukturiranje družbe Condor (UL C 429, 15.4.2021).

¹³⁰ Zadeva SA.48171 – Italija – pritožbe zoper domnevno državno pomoč družbi Alitalia.

¹³¹ Zadeva SA.58173 – Italija – Newco ITA; glej sporočilo Komisije za medije z dne 10. septembra 2021: „Komisija je ugotovila, da novi letalski prevoznik ITA ni gospodarski naslednik in da so kapitalski vložki Italije v družbo ITA skladni s trgov“, na voljo na spletni strani: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_21_4665.

Mehanizem za okrevanje in odpornost je začel delovati – priprava na izhod iz krize

Mehanizem za okrevanje in odpornost je začel veljati 19. februarja 2021¹³². Z njim se od začetka pandemije februarja 2020 do 31. decembra 2026 financirajo reforme in naložbe v državah članicah. Mehanizem za okrevanje in odpornost je osrednji del instrumenta NextGenerationEU, začasnega instrumenta za okrevanje, ki Komisiji omogoča, da zbere finančna sredstva za pomoč pri odpravljanju neposredne gospodarske in socialne škode, ki jo je povzročila pandemija COVID-19.

Cilj mehanizma za okrevanje in odpornost¹³³ je ublažiti gospodarske in socialne posledice pandemije COVID-19 ter zagotoviti, da bo EU postala bolj trajnostna, odpornejša in bolj pripravljena na izzive in priložnosti zelenega in digitalnega prehoda. Mehanizem za okrevanje in odpornost Komisiji omogoča, da zbere finančna sredstva za pomoč državam članicam pri izvajanju reform in naložb, ki so v skladu s prednostnimi nalogami EU.

Da bi bile države članice upravičene do podpore v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, morajo Komisiji predložiti načrte za okrevanje in odpornost. V teh načrtih so predstavljeni reforme in projekti javnih naložb, ki jih posamezna država članica namerava izvesti s podporo mehanizma za okrevanje in odpornost. GD za konkurenco je zagotovil smernice¹³⁴ za dopolnitev in olajšanje izvajanja načrtov za okrevanje in odpornost. Zagotovil je tudi praktične smernice za države članice za hitro obravnavo priglasiitev državne pomoči v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost¹³⁵.

6. Združevanje moči pri oblikovanju evropske in svetovne kulture na področju konkurence

6.1 Kohezija politike prek Evropske mreže za konkurenco

Komisija je leta 2021 prek Evropske mreže za konkurenco še naprej zagotavljala dosledno uporabo členov 101 in 102¹³⁶. Dva ključna mehanizma za sodelovanje in podporo v Uredbi (ES) št. 1/2003 sta, prvič, obveznost nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, da Komisijo o novih preiskavah obvestijo že v fazi prvega uradnega preiskovalnega dejanja, in, drugič, obveznost, da se o predvidenih odločitvah posvetujejo s Komisijo. Leta 2021 je bilo v okviru mreže začelih 145 novih preiskav in predloženih 84 predvidenih odločb.

Poleg teh mehanizmov sodelovanja, določenih v Uredbi (ES) št. 1/2003, se skladno izvrševanje pravil konkurence EU zagotavlja tudi z drugimi mehanizmi sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco v vseh jurisdikcijah. Člani Evropske mreže za konkurenco se redno sestajajo, da bi razpravljali o nedavno odprtih zadevah, vprašanjih politike in strateško pomembnih zadevah. Leta 2021 so horizontalne delovne skupine in sektorske podskupine

¹³² Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

¹³³ Glej preglednico kazalnikov okrevanja in odpornosti, ki vsebuje pregled napredka pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost ter nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost: https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html?lang=sl.

¹³⁴ Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/coronavirus/rf-guiding-templates_en.

¹³⁵ <https://ec.europa.eu/competition/state-aid/what-is-new/practical-guidance-to-MS-for-notifications-under-RRF.pdf>

¹³⁶ Obvestilo Komisije o sodelovanju v okviru mreže organov, pristojnih za konkurenco (UL C 101, 27.4.2004, str. 43 in UL C 374, 13.10.2016, str. 10). Glej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52004XC0427%2802%29>.

imele 37 sestankov, na katerih so uradniki nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, izmenjali stališča in izkušnje.

Komisija je leta 2021 spremljala države članice in jim pomagala pri njihovih prizadevanjih za vključitev direktive o Evropski mreži za konkurenco plus¹³⁷ v nacionalno pravo. To je bilo treba izvesti do 4. februarja 2021. Marca 2021 je Komisija začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 22 držav članic, ker je do izteka roka niso uradno obvestile, da izvajajo direktivo o Evropski mreži za konkurenco plus. Od 22 držav članic jih je 14 naknadno uradno obvestilo o izvajanju pred koncem leta 2021. Pred zaključkom postopkov za ugotavljanje kršitev bo Komisija preverila, ali se direktiva o Evropski mreži za konkurenco plus pravilno izvaja. Leta 2021 je Komisija še naprej pomagala preostalim državam članicam pri dokončanju izvajanja Direktive.

6.2 Sodelovanje na področju politike konkurence po vsem svetu

Večstranski odnosi

Komisija je leta 2021 še naprej dejavno sodelovala pri mednarodnih forumih, povezanih s konkurenco, kot so Odbor OECD za konkurenco, Mednarodna mreža za konkurenco (ICN) ter Konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).

Na sestankih Odbora OECD za konkurenco v letu 2021 je Komisija prispevala k razpravam o izvrševanju pravil konkurence in regulativnih alternativah, programih uskladitve s pravili konkurence, potencialni konkurenci, metodologijah za merjenje konkurence na trgu, okoljskih premislekih pri izvrševanju pravil konkurence in spodbujanju konkurenčne nevtralnosti s strani organov, pristojnih za konkurenco. Kot sopredsedujoča delovni skupini za enostransko ravnanje Mednarodne mreže za konkurenco je nadaljevala večletni projekt za oceno prevladujočega položaja in tržne moči na digitalnih trgih. Leta 2021 je Komisija sodelovala na 19. srečanju medvladne skupine strokovnjakov za konkurenčno pravo in politiko konkurence Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).

Komisija si je še naprej prizadevala za izboljšanje mednarodnih pravil o subvencijah. Reforma pravil o subvencijah je ena glavnih prednostnih nalog EU pri pregledu trgovinskih pravil Svetovne trgovinske organizacije, kot je potrjeno v skupni izjavi EU, Združenih držav Amerike in Japonske¹³⁸.

Dvostranski odnosi

Decembra 2021 so Komisija in organi ZDA, pristojni za konkurenco, začeli skupni dialog med EU in ZDA o politiki konkurence na področju tehnologije, da bi razvili skupne pristope ter okrepili sodelovanje na področju politike konkurence in njeno izvrševanje v tehnoloških sektorjih¹³⁹. Komisija je na podlagi zadevnih sporazumov o sodelovanju ostala v tesnih stikih

¹³⁷ Direktiva (EU) 2019/1 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje uveljavljali pravila konkurence, in o zagotavljanju pravilnega delovanja notranjega trga (UL L 11, 14.1.2019, str. 3).

¹³⁸ Glej: <https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2330>.

¹³⁹ Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_21_6671.

s korejsko in japonsko komisijo za pošteno trgovino¹⁴⁰. Leta 2021 je nadaljevala pogajanja z Japonsko o sporazumu druge generacije o sodelovanju na področju konkurence¹⁴¹. Kar zadeva osnutek sporazuma druge generacije o sodelovanju med EU in Kanado, je Komisija v rednih stikih s kanadskim uradom za varstvo konkurence, da bi našla rešitev za standarde varstva podatkov v Kanadi, ki bi bili skladni s standardi, določenimi v mnenju Sodišča unije o sporazumu med EU in Kanado o evidenci podatkov o potnikih iz leta 2014¹⁴². Poleg tega je Komisija nadaljevala tesno sodelovanje na področju politike konkurence s kitajsko državno upravo za regulacijo trga na podlagi sporazumov iz leta 2019¹⁴³.

Komisija namerava v pogajanja o sporazumih o prosti trgovini vključiti določbe o konkurenci in nadzoru državne pomoči. Leta 2021 je nadaljevala pogajanja o sporazumih o prosti trgovini z Avstralijo, Azerbajdžanom, Čilom, Indonezijo, Novo Zelandijo in Uzbekistanom.

Pri državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah je glavni cilj politike Komisije, da jim pomaga pri sprejemanju pravnih okvirov za politiko konkurence, vzpostavljanju dobro delujočih in operativno neodvisnih organov za konkurenco ter vzpostavljanju zanesljivih evidenc o izvrševanju. Leta 2021 je Komisija še naprej spremljala, ali države kandidatke in potencialne kandidatke izpolnjujejo svoje zaveze v okviru stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov.

Za razvoj sodelovanja na področju konkurence je Komisija tudi še naprej sodelovala z več nacionalnimi in regionalnimi organi v Afriki. Leta 2021 je gostila skupne delavnice z južnoafriško komisijo za konkurenco o digitalnih vidikih politike konkurence in sodelovanju med organi za konkurenco.

Reden in konstruktiven medinstitucionalni dialog

Evropski parlament, Svet, Evropski ekonomsko-socialni odbor in Evropski odbor regij so ključni partnerji Komisije v okviru stalnih dialogov o politiki konkurence. Kljub pandemiji COVID-19 so se dialogi leta 2021 nadaljevali s sestanki v živo in udeležbo na daljavo.

Izvršna podpredsednica Margrethe Vestager je v Evropskem parlamentu leta 2021 sodelovala na več izmenjavah mnenj, vključno z dialogi o aktu o digitalnih trgih v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve, Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odboru za pravne zadeve ter Odboru za industrijo, raziskave in energetiko. Poleg tega je s Pododborom za davčne zadeve izmenjala mnenja o obdavčitvi digitalnega gospodarstva in državni pomoči na davčnem področju. Prav tako je izvršna podpredsednica Margrethe Vestager sodelovala v plenarnih razpravah o politiki konkurence, o smernicah o državni pomoči za podnebje, energijo in varstvo okolja, o aktu o digitalnih trgih ter o Svetu za trgovino in tehnologijo med EU in ZDA. Sodelovala pa je tudi pri več strukturiranih dialogih z odbori Evropskega

¹⁴⁰ Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/international/bilateral-relations/korea_en; https://ec.europa.eu/competition-policy/international/bilateral-relations/japan_en.

¹⁴¹ Glej: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX:22003A0722\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX:22003A0722(01)).

¹⁴² Glej: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=AVIS&num=C-1/15>. Kanada trenutno pripravlja obsežno spremembo domačega zakona o zasebnosti.

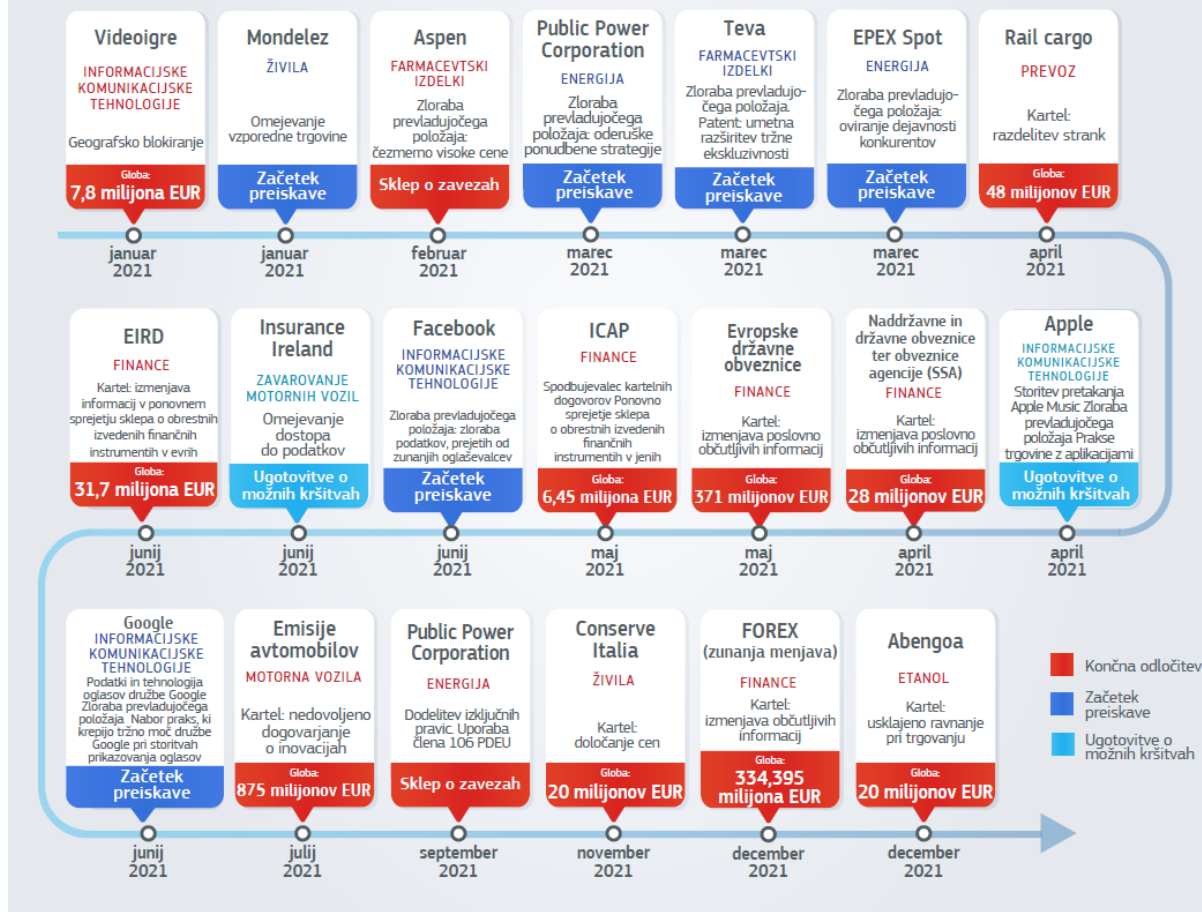
¹⁴³ Glej: https://ec.europa.eu/competition-policy/international/bilateral-relations/china_en.

parlamenta, na primer pri strukturiranem dialogu z Odborom za ekonomske in monetarne zadeve.

Komisija je v pisnem odgovoru iz septembra 2021 na resolucijo Parlamenta o politiki konkurence (poročevalec Johan Van Overtveldt; ECR, BE) med drugim poudarila sprejetje začasnega okvira za ukrepe državne pomoči, krizo zaradi COVID-19, preiskave praks držav članic pri izdajanju davčnih stališč in spremembe davčne zakonodaje. Poleg tega je opozorila na predlog akta o digitalnih trgih in tekoči pregled pravil o državni pomoči (zlasti revizijo smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, ki je sledila tako imenovanemu preverjanju ustreznosti).

Leta 2021 je izvršna podpredsednica Margrethe Vestager v Svetu sodelovala pri izmenjavi mnenj in razpravah o zadevah v zvezi s politiko konkurence, med drugim na več sestankih Sveta za konkurenčnost – notranji trg in industrija.

UVELJAVLJANJE KONKURENCE NA PODROČJU PROTIMONOPOLNE POLITIKE IN KARTELOV V LETU 2021

NADZOR EU NAD ZDRUŽITVAMI 2021

KONKURENCA

